

Karácsonyi Üzenet

A Szabadszállási Református Egyházközség kiadványa belső használatra

2022 – 3. évfolyam, 4. szám

„Íme, a
szűz fogan
méhében,
fiút szül,
akit
Immánu-
elnek
neveznek”
– ami azt
jelenti:
velünk az
Isten.”
(Mt 1,23)



Győrfi Dorka 7. osztályos tanuló „A legfontosabb a család” c. alkotása

Ajánló

Karácsonyi elmélkedés.....	2
Karácsonyi imádság.....	3
Örök élet vasárnapja.....	4
2. országos mécsesgyűjtás	5
Énekeljünk!.....	6
Klubélet 2022-ben; A gyertyacsonk.....	7
Nőként helyünk az egyházban; Öltögetünk.....	8
Hitmélítő alkalmak.....	9
Dóry József Nótakör és Citerazenekar.....	10
Adventi vásár; Psalterium Hungaricum Kórus.....	11
Arany János és Szász Károly.....	12
Wass Albert karácsonyi írása.....	15
Ifjúsági alkalom adventben.....	16
Kisköri és egyházmegyei alkalmak.....	17
Tompai Mihályra emlékezünk.....	18
Egyházmegyei vizitáció.....	20
Keresztyén háziasszony keresztyén ünnepe.....	21
Gyermekoldal.....	22
Anyakönyvi hírek; Ünnepi it.-ek rendje.....	24

„Mert megjelent az Isten
üdvözítő kegyelme
minden embernek”

(Titusz 2,11)

Áldott, békés karácsonyi ünneplést és
boldog új esztendőt kívánunk minden
kedves olvasónak:

Pállinkásné Balogi Beáta és Pállinkás Gyula
lelkipásztorok,
Holczmann Mihály főgondnok.



Asztalos Nikol 3. osztályos tanuló
„Jézus születése” c. alkotása

Karácsonyi elmélkedés

Itt a karácsony. Szép, meghitt ünnep ez mindenki számára. És ha karácsony van, akkor megjelennek a számunkra oly kedves szereplők is: a pásztorok, bölcsek, angyalok, a szent család, József, Mária és természetesen a gyermek, a kis Jézus. A bibliai szereplők évről évre életre kelnek ünnepeink idején a Biblia elbeszélése által és a valóságban is, mert kézzel foghatóan ott vannak a pásztorok, a bölcsek, az angyalok.

Az ünnepi műsorokban sok-sok gyermek ölti fel ezeket a szerepeket. Ott vannak a kis pásztorok, azok a gyermekek, akik őrzik a hagyományt, akik gyermeki lelkükkel verselnek az ünnepen, akik hűséges pásztorai az angyali üdvözlletnek, és annak a boldog örömhírnek, hogy megszületett a Megváltó. A régi időkből előkeresett kucsma, egy kifordított prémes kabát, egy pásztorbot mindig került a szentesti istentiszteletre.

Így lettek a karácsony pásztorai az áldott szülők, a gondos kezek, akik otthon jó pásztorként küldték gyermekeiket a próbákra, gondoskodtak a jelmezről, és talán még a verseket is kikérdezték. Majd Szenteste eljöttek a templomba gyönyörködni a gyermekben, az unokában.

De ott vannak a bölcsek is, akik boldogan skandálták a keresztyén hagyományban kialakult neveket: Gáspár, Menyhért, Boldizsár. Akik szép, színes papírral bevont cipős dobozokat hoztak a jászolban fekvő Jézust megszemélyesítő játék baba elé. Bölcsek voltak ők, hiszen a betlehemes műsorban minden évben bemutatták azt a bátor szándékot, hogy Jézushoz nagyon messziről is el kell indulni, mert igenis oda lehet jutni.

Ne feledkezzünk meg az angyalokról sem. „Mennyből az angyal eljött hozzátok...” - zengett a régi ének. Ki ne hatódna meg, amikor ott állnak a templom közepén a gyermekek, és éneklük azokat a szép karácsonyi gyermekénekeket. Ők az igazi angyalok, szebbek, mint amit a Biblia világa el tudott képzelni, mert hirdetik boldogan az örömhírt: „Ne féljetelek, mert íme, hirdetek nektek nagy örömet, amely az egész nép öröme lesz: Üdvözítő születet ma nektek, aki az Úr Krisztus a Dávid városában.” (Lk 2,10) „Dicsőség a magasságban Istennek, és a földön békesség, és az emberekhez jóakarát.” (Lk 2,14)

A mai szereplők között valóságosan jelen van Jézus Krisztus. Nem a jászolba tett játék baba. A feltámadott Jézus, aki a Szentlélek ereje által egy családdá változtatja karácsonykor a templomi gyülekezetet. Mindenki érzi és megéli, hogy akkor, szenteste valóban Isten dicsősége sugárzik a családokra. És valóban eljön valami varázslatos, bár törekény békesség, majd az ajándékozásban megnyilvánul a jóakarát.

Jézus ott van az ünnepünkben. De te észre is veszed Őt? Mert ma is szükség lenne pásztorokra! Olyan felnőttekre, családfőkre, szülőkire, akik szeretettel pásztorolják gyermekeiket. Akár abban is, hogy azok egy-egy versmondáson keresztül bekapcsolódjanak Jézus megszületésének hirdetésébe. És nagyon kellenének a bölcsek. Azok a bölcs emberek, akik ki tudják kapcsolni a tévét és a számológépet, hogy együtt ünnepeljenek szereteteikkel. Akik értéket és nem értéktelent szeretnének adni az utódaiknak. És nagyon nagy szükség lenne angyalokra is, akiken keresztül sugárzik az Isten szeretete. Akik adni akarnak a közösségnek, gyülekezetnek. És hirdetni akarják, hogy „végre szeressétek egymást és becsüljétek meg azt az időt, ami nektek adatott”.

Lehet, hogy manapság már egyre kevesebbek ezek a pásztorok, bölcsek és angyalok. Talán a világ abban változott meg leginkább, hogy egyre kevésbé tulajdonítunk jelentőséget az angyali üzenetnek: „Dicsőség a magasságban Istennek, és a földön békesség, és az emberekhez jóakarát.” (Lk 2,14) Talán éppen ezért, már nem is akarjuk hirdetni azokat, mert nem hisszük, hogy valóban eljönnek a számunkra. De azok, akiknek a szívében még ott él az igazi karácsony, legyenek őrállói az ünnepnek! Mert Jézus él! És örömmel formál téged is! Ha beszélsz hozzá imáidban, egyszer csak választ kapsz. Ha kéred Őt imádságban, meghallgat. Hozzá igyekszik most is. Azért, mert jól tudja, hogy mi van a szívedben.

Most, karácsonykor, imádkozzuk azért, hogy jó pásztorai legyünk a karácsonyi történetnek. Szeretettel őrizzük azt, hogy ebben az elidegenedett világban még mindig fel tudunk mutatni valami szépet és jót, értékeset és tartalmat gyermekeink számára. És legyünk bölcsek. Bölcsen ünnepeljünk, úgy, hogy abban ott legyen a hozzánk, az otthonunkba érkezett Megváltó. Legyünk angyalok, és hirdessük bátran: „Üdvözítő születet ma nektek, aki az Úr Krisztus a Dávid városában.” (Lk 2,10) „Dicsőség a magasságban Istennek, és a földön békesség, és az emberekhez jóakarát.” (Lk 2,14) Kívánom, hogy így legyen áldott és békés karácsonyi ünnepe mindenkinek! Ámen.

Pálincás Gyula lelkipásztor

Karácsonyi imádság

Istenem, szeretnék hálát adni, dicsőíteni Téged, „mert megjelent az Isten üdvözítő kegyelme minden embernek!” Hálát adok Uram, hogy Krisztusban lehajoltál hozzánk, így ünnepet szentelhetünk a Te kegyelmedből. Köszönöm üdvtervedet, hogy annak én is részese lehetek!

Igen, Uram, a karácsony a szeretet ünnepe, a Te szeretetedet tárja elénk, hiszen a legnagyobb ajándékot Tőled kaptuk! „Mert úgy szerette Isten a világot, hogy az ő egyszülött Fiát adta, hogy valaki hiszen ő benne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.”

Uram, a legszebb ünnep a karácsony! Istenem, felfoghatatlan a szereteted irántunk. Mi függetlenítettük magunkat Tőled, mi szomorítottunk meg, és mégis Te jöttél utánunk! Jézusom, a földi szolgálat alatt kísértést, megaláztatást, meg nem értést, közönyt, elutasítást, üldöztetést, fizikai és lelki fájdalmat kellett elhordoznod! Jézus Krisztus, Te elhagytad a mennyei dicsőséget, mindent vállaltál értünk, helyettünk, miattunk, még a keresztet is!

Segíts, Istenem, az ünnepi készülődésben elcsendesedni, Rád tekinteni! Uram „csak” látni szeretnék! Segíts abban, hogy a szürke hétköznapiakban és az ünnepnapokban is megmaradjak a Te jelenlétedben, Rád nézzek, hogy az élet vihara ne sodorhasson el! Istenünk, a napkeleti bölcsek, és az agg Simeon a gyermek Jézusban felismerték a Megváltót! Ilyen lelki látásra van szükségem, szükségünk! Hiszem, hogy Te közben munkálkodsz, ahogyan megígérted, Szentlelked által formálsz engem, minket!

Uram, azt ígérted, ha hiszünk, meglátjuk az Isten dicsőségét. Ezt kérem most, hogy a Veled való kapcsolatom jobban kiteljesedhessen, gyümölcsöt teremhessen a Te dicsőségedre!

Köszönöm, hogy megismerhettelek, nem hagytál elveszni, hanem Krisztusban új életet adtál! Úr Jézus, hálát adok, hogy megszületél az én szívemben is, ma is előttem jársz, - és aki Téged követ az nem jár sötétségben, - kérlek, támogass engem az engedelmesség útján!

Köszönöm, hogy Szentlelked által itt vagy az életemben, bátorítasz, intesz, tanácsolsz, támogatsz. Hálát adok a gyülekezetünkért, a testvérekért, kérlek, növeld gyermekeid számát, adj ébredést, és Krisztusban gyökerező engedelmes életet! Jó nekünk Uram, mert megadatott, hogy megismerjünk, közösségünk legyen a mindenható Istennel!

Jézus Krisztus, egyedüli közbenjárónk, karácsony ünnepén is készülhetünk a Te visszajövedeledre, amikor már dicsőséges Úrként láthat mindenki! Kérlek, Uram, adj éberséget, állhatatosságot, kitartást gyermekeidnek, amíg el nem jössz! Köszönöm, hogy tart még a kegyelmi idő. Segíts abban, hogy használható eszközök, útkészítők legyünk a Te kezében! Kérlek Atyám, azokért, akik még nem ismernek Téged, nyisd meg a szívüket, adj lelki látást, ébredést, hogy igazi karácsonyuk lehessen!

Amen

Farkas Katalin presbiter



Pálinskás Katinka 7. osztályos tanuló „Betlehemi istálló” című alkotása

*Várj, ember szíve, készen, mert jó a Hős, az Úr,
Ki üdvösséged léssen szent, győztes harcosul,
Fényt, éltet hozva jó, megtört az ősi átok:
Kit vágyakozva vártok, betér hozzátok Ő.*

*Jól készítsétek útját! A vendég már közel!
Mi néki gyűlölt, utált, azt mind vessétek el!
A völgyből domb legyen, hegycsúcs a mélybe szálljon,
Hogy útja készen álljon, ha Krisztus megjelen.*

*Az Úr elé ha tárod a szív alázatát,
Őt nem hiába várod: betér hozzád, megáld.
A testi gőg: halál! De bűnödöt ha bánod,
Szentlelke bőven árad, s a szív üdvöt talál.*

*Ó Jézusom, szegényed kér, vár, epedve hív:
Te készítsd el: tenéked lesz otthonod e szív.
Jer hű szívembe hát! Habár szegény e szállás,
De mindörökre hálás, úgy áldja Krisztusát.*

Füle Lajos: Menedékem

*Múló időm,
URAM, TEREMTŐM,
csak forgács az időtelenből,
a véges út, a földi pálya
a teremtés szakadt szilánkjá.*

*Hogy is lehet, hogy e szilánkot
jelenléteddel így megáldod,
s a halandó emberi lelket
hatalmaddal újjáteremted?*

*Köszönöm, hogy hinni, remélni
én is idejöhöttem élni,
s földi időm ha itt letelne,
kaput nyitsz az időtelenbe.*

*Mert a múltás csalóka látszat,
mert hatalma nincs a halálnak
azon, akit KRISZTUSA éltet.
Menedékem – az örökélet.*

Örök élet vasárnapja gyülekezetünkben

Egyházunkban az advent első vasárnapja előtti vasárnappal ér véget az egyházi év. Idén ez a nap november 20-a volt. Ekkor hagyományosan figyelmünk előterébe kerülnek azok a családok, akik az elmúlt egy esztendőben szerettük ravatala mellett álltak meg. Örök élet vasárnapjára meghívtuk gyülekezetünkbe azokat a családokat, amelyekben az előző egyházi évben veszítették el szerettüket, hogy közösen kérjük Isten vigasztalást a gyászoló családokra.

Az istentisztelet elején a Szász Póla Református Énekkar adott szolgálatot. Szívhez szóló, egyházi énekekkel adtak vigasztalást a gyászolóknak, a szeretettel emlékezőknek. Az igehirdetés is a vigasztalásról, a Krisztusban kapott reménységről szólt. Az istentisztelet úrvacsorával zárult.

Isten áldja meg az elhunytak emlékezetét, itt maradó szeretteiknek pedig adjon vigasztalást!

Süveges-Holczmann Andrea presbiter

Fenn a mennyben az Úr, minden győztesnek ad,
Aki Jézussal jár, s Benne hisz, aranyból koronát,
Fehér égi ruhát, hárfa húrjait pengethetik.

*Igen ott minden kész, igen ott minden kész,
Minden győztesnek jár örök rész.*

Boldog véghetetlen öröm vár oda fenn, Jézusért én is elnyerhetem.



A Szász Póla Református Énekkar szolgálata

Minden gyötrelmet,
bánatot elfeledünk,
ha Ő bennünket keblére
von, Jézus szívére
hajthatjuk fáradt fejünk,
nála béke vár és nyugalom.

Igen ott minden kész...

Imádkozzunk!**Mindenható Isten!**

Akár elbukunk, akár állva maradunk, az a te ítéleted következménye. Add, hogy igazán megismerjük a mi erőtlenségünket és tehetetlenségünket, hadd emlékezzünk mindenkor arra, hogy tőled van a mi erőnk és hatalmunk.

Segíts, hogy sohase bízzunk önmagunkban és a világ javaiban. Taníts minket nálad keresni menedéket, a te kezedre bízni földi életünket és üdvösségünket, hogy mindenkor, mint akik a tied, téged tiszteljünk.

Segíts egyedül nálad keresni nyugalmunkat, és a te tetszésed szerinti életet. Te vagy üdvösségünk elkezdője és bevégezője, ezért engedd, hogy leboruljunk előtted, ó, Isten, félelemmel és remegéssel, elhívásunknak megfelelően.

Add, hogy szüntelenül téged hívjunk segítségül, hogy minden gondunkat neked átadjuk, míg végre minden veszélytől megszabadulunk, és megérkezünk a mennyei örömbé, melyet egyszülött Fiad szerzett szenvedésével, halálával és feltámadásával.

Ámen.

(Karl Barth imádsága)



Fényinstalláció a temetőkertben

2. országos mécsesgyűjtás november 1-jén

„Azután megmutatta nekem az élet vizének folyóját, amely ragyogó, mint a kristály, s az Isten és a Bárány trónusából ered. A város főútjának közepén, a folyó két ága között van az élet fája, amely tizenkétszer hoz termést, minden egyes hónapban megadja termését, és a fa levelei a népek gyógyítására szolgálnak. Nem lesz többé átok a városon, hanem az Isten és a Bárány trónusa lesz benne: szolgálói imádják őt, és látni fogják az ő arcát, és az ő neve lesz a homlokukon. Éjszaka sem lesz többé, és nem lesz szükségük lámpásra, sem napvilágra, mert az Úr Isten fénylik fölöttük, és uralkodnak örökkön-örökké.” (Jel 22,1-5)

Az idézett íge mint vigasztalás szól a temetőbe látogatókhoz. János apostol az újjáteremtett világot írja le képekben. Azt a mennyországot, amiben a keresztyén, hívő ember hisz, remél, és amelyet vár. Mert hisszük, hogy aki meghal, Krisztus által majd élni fog. Élni, az Isten színe előtt. A látomásban az élet vizét látja az apostol, amelybe belegyökerezik az élet fája, amely 12-szer, azaz folyamatosan hozza termését. Az élet vize nem apad ki, mert örökké tart, és az élet fája minden hónapban, minden napon, azaz minden időben ontja az áldásokat Isten újjáteremtett gyermekeire.

Nagyon fontos számunkra ez a kép, hiszen ami megmarad nekünk a gyászban az éppen a Krisztusba és a feltámadásba vetett hit. Hiszük, hogy Ő feltámadott és uralkodik ezen a földön. Mi pedig úgy vagyunk ott a boldog feltámadás reményében a sírkertben, hogy tudjuk: Isten, aki Krisztusban a feltámadás válaszát adta az ember félelmére, feltámasztja elköltözött szeretteinket és reménység szerint minket is majd az újjáteremtés napján.

Mindenszentek napja, azaz november 1-je a katolikus és ortodox keresztyén egyház ünnepe. Minden üdvözült lélek ünnepe. Ezt követi a november 2-án tartott halottak napja. Ezeken a napokon gyertyákat, mécseseket gyűjtünk elhunyt szeretteink emlékére. Ehhez a szokáshoz azonban több népi hiedelem és babona kapcsolódik, mint pl. az, hogy a sírokon elvégzett gyertyagyűjtás segít abban, hogy a világosban a „véletlenül kiszabadult lelkek” újra visszatáljanak a maguk nyughelyére.

Ebben mi reformátusok nem hiszünk. Ugyanakkor szívesen kilátogatunk a temetőbe, és magunk is elhelyezünk egy-egy aprócska mécses a sírokra. Nem babonáságból. Inkább azért, hogy a gyászban és emlékezésben ott legyen a feltámadott Krisztus fénye. Magunkért tesszük, hogy vigasztalódjunk, és elcsendesedve, szeretettel emlékezzünk.

Ezért volt nagyon meghitt pillanat november 1-jén a Hírös Temetkezési Kft által szervezett gyertyagyűjtás, mely a 2. országos mindenszenteki mécsesgyűjtás keretén belül került megrendezésre. A ravatalozó előtti téren református csillagot formázó, mécsesekből kirakott installáció fogadta a sírkertbe érkezőket. 16.00 órakor rövid áhítatot tartottunk, melyben az élet igéinek meghallásán túl közösen énekeltük vigasztaló énekeinket. Ezt követően a folyamatosan érkező látogatók egy-egy mécses helyeztek el a már kedvesen hunyorgó csillag belsejében. Ahogyan besötétedett, a sok-sok lángocska a szemünk előtt nőtt egy kedvesen és fényesen világító csillaggá.

Hiszem, hogy a temetőlátogatásnak ez a hétköznapiaságból kilágoló formája megérintett minket abban, hogy a halál komorságán túl felvillant a feltámadás örömhíre, az abba vetett, belénk kódolt, ősi keresztyén hit. Köszönjük temetőnk üzemeltetőjének, a Hírös Temetkezési Kft-nek a szervezés és lebonyolítás munkálatait. Bízunk benne, hogy jövőre is csatlakozni tudunk az országos kezdeményezéshez, amelyben újra igyekszünk megjeleníteni Isten segítségével Krisztus vigasztalásának fényét, az élet vizének folyóját, azaz a feltámadás örömhírét.

Pálkás Gyula lelkipásztor





Süveges Emma 6. osztályos tanuló alkotása

**„Várva vártam az Urat, és ő
lehajolt hozzám, meghallotta
kiáltásomat...**

**Új éneket adott számba,
Istenünknek dicséretét.
Sokan látják ezt, félik az Urat,
és bíznak benne.
Boldog ember az,
aki az Úrba veti bizodalmát.”**

(Zsolt 40,2.4-5a)

Énekeljünk!

1. Szép Haj-nal-csil - lag, Jé-zus, ra-gyogj fel!
Tel - jék meg szí - vünk tisz-ta fé-nyed-del!
Ád - ven-ti csend-ben té-ged vá - runk.
Jöjj, U-runk Jé - zus, ma-radj ná - lunk!

**Adj erőt nekünk vinni szerteszét
Irgalmad fényét! Tűnjék a sötét!
Ádventi csendben téged várunk.
Jöjj, Urunk Jézus, maradj nálunk!**

**Életet, békét hozol te nekünk.
Téged szolgáljon teljes életünk!
Ádventi csendben téged várunk.
Jöjj, Urunk Jézus, maradj nálunk!**

szöveg: Túrmezei E. | dallam: Debrecen, 1774

Az új énekeskönyvünk 385. dicsérete Túrmezei Erzsébet gyönyörű verse, ami a régi énekeskönyvünk egy kevésbé gyakran énekelt dallamára éneklendő.

A régi énekeskönyv 282. dicséretének (*Nekünk születék mennyei király...*) dallama 1566-ból való. Ugyan a ritmus az első sor kezdetén alig észrevehetően megváltozott, de a dallam végig ugyanaz maradt.

Advent és karácsony idején énekeljünk, vagy akár mondjuk el imádságként énekeskönyvünk e szép darabját!

Pállinkásné Balogi Beáta lelkipásztor



Karácsonyi áldás

Az Úr áldjon meg és tartson meg téged,
az Ő orcája ragyogjon terád,
és adjon békességet tenéked.
Ahogy a Betlehemben született
gyermekre emlékszel,
hajolj meg a tulajdon szívedben
élő gyermek előtt,
és kövesd álmaid csillagának fényét,
s tudd, Isten veled van, bárhová mész is.

Hagyd, hogy az istállóban
született remény megmutassa,
az Úr egy kisgyermeken át is
képes megváltani a világot.
Kívánom, hogy a karácsony szelleme
egész évben melengesse lelkünk!
Béke és kegyelem kísérfen utunkon
az Atya, a Fiú és a Szentlélek Isten nevében,
a világ végezetéig.

Ámen.

Klubélet 2022-ben

Idén is beszámolok a Babaklub életéről, ami lassan 12 éves lesz.

Jelenleg a változások időszakát éljük. Változott a helyünk, mert a rendkívüli módon megnövekedett rezsi miatt takarékoskodnunk kell. Kicsit félve vettük birtokba a Bagolyvárat, de jelentem: belaktuk és nagyon jól érezzük magunkat fent. Változtak a gyerekek is, a nagyok itt hagytak minket és elmentek bölcsődébe, óvodába. Jöttek egészen aprócskák helyettük, akik itt fognak kúszni-mászni majd felülni, felállni és elindulni a szemünk előtt. Maradt azért néhány 1-2 éves is. Ők már otthonosak, boldogan jönnek.

Ami nem változott az az öröm, a jókedv, a játékok, az érdeklődés, a programok. Visszajáró vendégeink a mentőtiszt, a rendőr, a

bölcsődei gondozó néni, az óvónéni, a könyvtárosok. Igyekszünk minden hétre jó programot készíteni. Most éppen várjuk a mikulást, készülünk az adventre és a karácsonyra. Beszélgetünk arról, hogy a karácsony ne az ajándékkergetés, a lótas-futás, hanem az elcsendesedés, a szeretet, a béke, a nyugalom időszaka legyen, hiszen nem a bevásárlóközpontok gazdagodását, hanem Jézus születését ünnepeljük karácsonykor!

Idén is köszönetet mondok lelkészeinknek és a presbitériumnak, hogy itt lehetünk! Végül minden klubtag nevében kívánok a gyülekezet tagjainak áldott, békés karácsonyi ünnepeket!

Janovicsné Paál Ilona presbiter

A gyertyacsonk

Egyszer volt, hol nem volt, volt egy szoba, ahol állt egy kis gyertya. A szobában sok más gyertya is volt még, melyek nagyobbak és szebbek voltak önála. Némelyikük díszes volt, míg mások egyszerűbbek, akárcsak ő. Voltak köztük fehérek, kékek, rózsaszínűek és zöldek. A kis gyertya nem értette, miért van ott: a többiek mellett kicsinek és jelentéktelennek érezte magát.

Amikor leszállt az este és a szobában sötét lett, megpillantott egy férfit, aki egy pálcán lévő tűzgolyóval közeledett felé. Hirtelen ráébredt, hogy a férfi őt akarja meggyújtani. „Jaj, ne!” – kiáltotta. „Kérem, ne gyújtson meg!” Mivel azonban tudta, hogy senki sem hallja, felkészült a perzselő forróság fájdalmára.

Meglepődve vette észre, hogy a szobában újra világos lett. Nem értette, honnan jöhet a fény, hiszen a férfi már eloltotta az égő gyufát. Örömmel ismerte fel, hogy a fény belőle áradt.

A férfi újabb gyufát vett elő és egyenként meggyújtotta a többi gyertyát is. Mindegyikük egyforma fénnel világított.

Néhány óra elteltével a kis gyertya érezte, hogy viasz teste már egészen megolvadt. Rádöbbsent, hogy rövid élete hamarosan véget ér. Ezzel a felismeréssel együtt arra is rádöbbsent, hogy mi végre lett teremtvé: „Földi létem célja talán éppen az volt, hogy az utolsó pillanatig ragyogjam a sötétségben!” És a kis gyertya pontosan így is tett.

Isten azért alkotott meg bennünket, hogy világosság legyünk egy sötét világban. A kis gyertyához hasonlóan mindannyian egyforma fénnel világíthatunk, bármekkorák és bármilyen színűek is vagyunk. Önmagunktól azonban nem tudunk világítani, csak akkor, ha egy külső forrásból fényt nyerünk. Ez a forrás Jézus Krisztus, a Világ Világossága.

Akárcsak a kis gyertyának, nekünk is meg kell halnunk, hogy világíthassunk. Ha arra törekszünk, hogy megtartsuk az életünket, az csak üressé és értelmetlenné válik. Ha azonban készek vagyunk elveszíteni életünket Krisztusért (Mt 10,39), akkor találjuk meg annak valódi célját és értelmét.

(Wayne Rice: Fején a szöveget 3. c. könyvéből)



Pálinkás Gyula nagycsoportos óvodás
„Együtt a család karácsonykor” című alkotása



„Mert nálad van az élet forrása,

a te világosságod által látunk
világosságot.” (Zsolt 36,9)

Nőként helyünk az egyházban

2022. november 20-án vasárnap délután az izzási gyülekezetben „Nőként helyünk az egyházban” című előadáson vettem részt a Nagytiszteletű asszonnyal és néhány asszonytestvérünkkel, amelyet Lengyelné dr. Püsök Sarolta, a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem Református Tanárképző és Zeneművészeti Karának docense tartott.

Előadásában elmondta, hogy már Jézus idejében is fontos szerepük volt a nőknek az egyházban. Erre példaként említette a bibliából idézve a samáriai asszony történetét (János 4,27).

Egy másik történetben Mária és Márta otthonukban találkoznak Jézussal. Máriát lebilincseli Jézus tanítása és férfi tanítványok körében hallgatta a mestert, aki kiállt amellett, hogy a nőknek is joga van a tanítványságra (Lukács 10,38).

Az 1890-es évek végétől kiemelkedett és egyre fontosabbá vált a nők vallásmegtartó, az egyház jövőjét építő szerepe. Azt a folyamatot ugyanis, amelynek során a férfiak tömegesen otthonukon kívül vállaltak munkát egyszersmind elvilágiasodásuk folyamataként értelmezték többen, s ezért az otthon maradó nőt, mint a családi élet és a

Ölbey Irén: Mária és Márta

*Márta sürgött-forgott s körülfonta a fény,
és főtt a főzelék és sült a sütemény,
s Mária kuporgott az Úr lábainál
a rezedás kertben, ahol suhant a nyár.*

*Milyen csodálatos, milyen örök a kép,
Mártáé a világ, Máriáé az ég.
Márta, akár a föld, szívós, kemény, konok,
Máriában ihlet és irgalom lobog.*

*A jobb részt választottam, Mária vagyok,
titkos hangra figyelek, tűz és jel ragyog
szívemben, s az egyetlen szükséges hevít,
s amit kapok, az tőlem el nem vétetik.*

vallásosság megtartóját egyre nagyobb jelentőséggel ruházták fel.

Majd lépve az időben a XX. századból, Erdélyből hozott példákat a Kolozsvár – 1917-ben első leánynevelő intézet szükségességéről és később a kolozsvári leány-főgimnázium és a székelyudvarhelyi tanítónőképző létrehozásáról. Elmondta, hogy Kolozsváron 1930-ban először tett lelkészsképesítő vizsgát női hallgató.

Erdélyben a „Református Család” című újság történetéről dr. Püsök Sarolta, a lap főszerkesztője beszélt röviden. Elődei 1929 januárjában indították, és havonta két lapszámot terveztek, és az évben meg is jelent. 1929. ápr.14-én a Református Családban vitaindító cikket írtak, amelynek a címe: „A nő a presbitériumban”.

Erre utalva elmondta, hogy ma is szükség van a női presbiterekre, szolgálatukra, mert a családok középpontjában állnak.

Holczmann Mihályné

Öltögetünk

Tizenkét évvel ezelőtt megvalósult egy apró álom: varrókört alapítottunk a gyülekezetben. Kezdetben csak kicsi munkákat készítettünk: bibliajelzőket, énekeskönyv borítókat, keresztelőkendőket. Ahogy telt az idő bátrabbak lettünk, új ötletek születtek és asszonyaink szorgos keze alól szebbnél szebb asztalterítők és függöny drapériák kerültek ki. Boldogan tettünk eleget a város és a kecskeméti Hírös Agóra meghívásának, ugyanis munkáink kiállításon való bemutatására invitáltak bennünket. Nagyon örültünk a dicsérő és elismerő köszöntéseknek.

A pandémia minket is lassításra kényszerített, de nem álltunk meg, nem adtuk fel, azóta is öltögetünk. Mostanában a nagyméretű függönyöket felváltották a kisebb darabok. A paletta is bővült, ugyanis újrahasznosított anyagokból is dolgozunk. Farmerből is készülnek különböző ajándéktárgyak.

A kezdő csoportunkból néhányan már elmentek a minden élők útján, vannak, akik már nem tudnak bejárni, ezért hívogatom a szabni-varrni, öltögetni, kötni, horgolni szerető asszonytestvéreket, hogy látogassanak el hozzánk! Kedves, meleg hangulatú vidám csütörtök délelőttöket töltünk együtt.

Janovicsné Paál Ilona presbiter



Süveges Olívia 3. osztályos tanuló „A karácsony” című alkotása

Néhány példával alátámasztotta a missziói és diakóniai szolgálatokat, melyek fontos részei a gyülekezetek életének. Az előadás kötetlen beszélgetéssel és szeretetvendégséggel fejeződött be.



Nt. Hanka Levente templomunkban

Hitmélyítő alkalmak gyülekezetünkben

2022. november 17-én és 18-án hitmélyítő alkalmakra hívogattuk a gyülekezet tagjait, hogy az egyházi év végén elcsendesedve, Isten ígérére figyelve zárjuk le a mögöttünk lévő időszakot, és lélekben megerősödve indulhassunk el az advent, és azzal együtt

az új egyházi év felé.

Vendégünk volt Nt. Hanka Levente, a Cegléd-Nagytemplomi Ref. Egyházközség lelkipásztora, valamint Nt. Kálmán Csaba, az Alsóörs-Lovasi Ref. Társegyházközség lelkipásztora, akik Isten ígését hirdették közöttünk tisztán, érthetően.

Első este Nt. Hanka Levente prédikációjának alapigéje a Zsid 13,8 volt: „Jézus Krisztus tegnap, ma és mindörökké ugyanaz.”

Nt. Kálmán Csaba Jn 15,1-8 alapján hirdette Isten ígését: „Én vagyok az igazi szőlőtő, és az én Atyám a szőlősgazda...”, mely áldott figyelmeztetés és eszméltetés volt mindannyiunk számára, hogy Krisztusba vetett hitünk erős, kitartó és állhatatos maradjon. Kálmán Csaba felelevenítette a szabadszállási emlékeit, hiszen gyermekkorában gyakran vendégeskedett nagyszüleinél városunkban.

Áldott alkalmak voltak ezek, amikor az ígére való figyelés, a közös éneklés és imádság által elcsendesedve lehattunk együtt, hogy lélekben megerősödve várjuk az adventet.



Nt. Kálmán Csaba felidézi szabadszállási emlékeit

Pálinskásné Balogi Beáta lelkipásztor

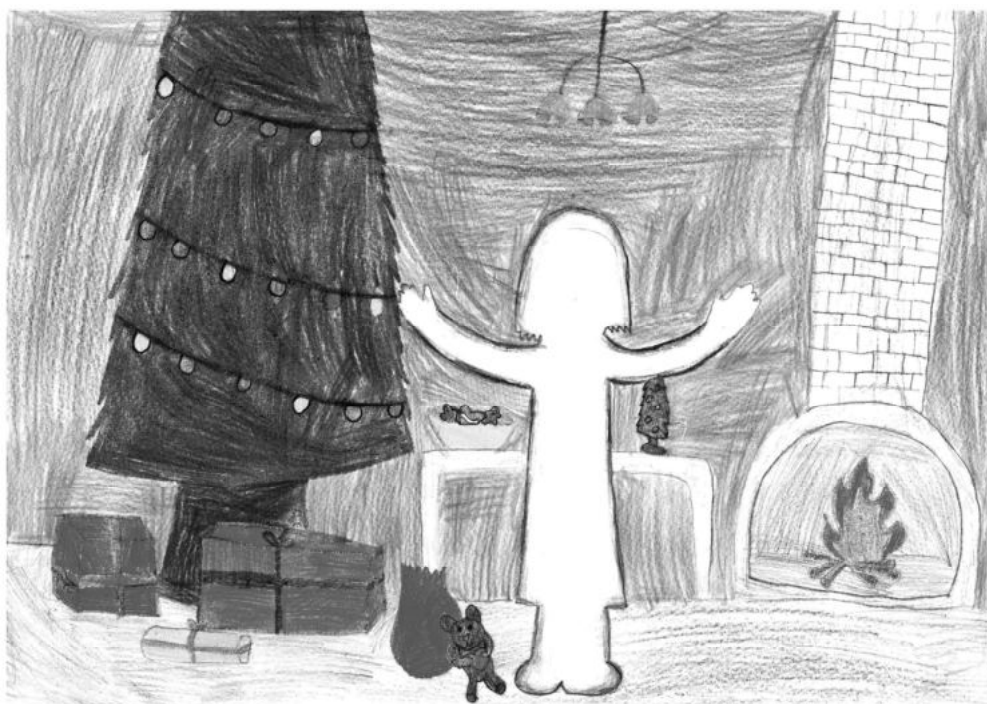
Bódás János: Megüresítem magam

*Ha földereng az égi csillag,
hirdetni: itt az Újszülött,
a napkeleti királyokkal
majd én is útra készülök.*

*Az ajándékuk drága mirha,
illatos tömjén, dús arany
és én, a koldus,
így megyek csak
szegényen, ajándéktalan.*

*Nincs kincsem, rangom,
csak a bűnök
nagy halma rakva lelkemen,
kiszórom ezt is,
hogy szívemben
minél több tiszta hely legyen,*

*mert így, tudom,
hogy Betlehembe
nem megyek ajándéktalan:
az lesz a legszentebb
ajándék,
hogy megüresítem magam.*



Bajusz Bella 3. osztályos tanuló „Varázslatos karácsony” című alkotása

**„Minden jó adomány és minden tökéletes ajándék
onnan felülről, a világosság Atyjától száll alá,
akiben nincs változás, sem fénynek és árnyéknak
váltakozása.” (Jak 1,17)**



Vidám hangulatú nótázás

fogtuk a citerákat, behangoltuk, és egy hűvösebb október végi péntek kívül még öt-hat bátor férfi is énekelt a szép nótákat valahogyan úgy,

Elődeink sok évvel ezelőtt a földművelés, betakarítás, fonás, és egyéb közösségi munkavégzés alatt énekelgettek, nótáztak, így múlatták az időt. Bizonyára jobban telt az idő együtt dalolva a monoton tevékenység végzése közben. Másrészt még a lelki egészségükre is kedvező hatással volt, és abban segített, hogy jobban megélik a közösséghez való tartozásukat.

Néhány próba alatt számunkra is kiderült, hogy ma is működik az, ami a „régieknél” természetes volt: azaz a mindennapok rohanása és a sok munka mellett áldott dolog kicsit önfeledten és közösen, hangszeres kísérettel együtt énekelni azokat az énekeket, amelyeket megmért az idő, és amelyek még ma is simogatják a lelket.

Főgondnok úr javaslatára Dóry József nótáénekes, dalszerző emlékére „Dóry József Nótakör és Citerazenekar” néven kívánunk egy olyan dalárdát elindítani, amely a kikapcsolódás mellett hagyományörzést végez, illetve lehetőség szerint egy-egy rendezvényen fellép népszerű énekekkel, népdalokkal, katonanótákkal. Szeretettel hívogatunk minden hagyománytisztelő, énekelni szerető és a népi kultúráért lelkesedő, vagy csupán érdeklődő testvérünket, hogy legyen tagja nótakörünknek.

Pálincás Gyula lelkipásztor

Karácsony a szeretet nagy csodája

A modern ember mindent kérdez. Nagyon is el tudom képzelni, hogy valaki ezt mondaná: „No és, ha nekem adta az Ő egyszülött Fiát, csak úgy annak ellenére, akkor mi van? Itt állok életem romjai között, úgy érzem, nincs jövőm, mert a múltam is elvesztettem, meghalt mindenkim, akit szerettem – minek nekem a karácsony meg annak a misztériuma?!”

Igen, ilyen étellel már rég nem tudsz mosolyogni, sőt talán már sírni sem – de tudod, mi történik, ha egyszer mégis magadhoz öleled Jézust? Nem változik meg semmi, aki meghalt, az meghalt, életed romjai között kell továbbra is élned, aki nem szeret, talán továbbra sem szeret, aki haragszik rád, tovább is haragszik, az élet terhe nem lesz könnyebb – de újra tudsz sírni és mosolyogni. És ez jelenti az életet.

Lehet, hogy külső körülményed karácsonykor és karácsony után sem változnak meg, minden marad a régiben. De te meg én változunk meg! És akkor már el lehet viselni. Tudunk mosolyogni, tudunk újra könnyezni a másik bánata fölött, a régi terhet most már összeroppanás nélkül, mosoly és könnyek között el tudjuk hordozni, mert élünk Őáltala. Nem én lettem erősebb, bátrabb, nem én lettem valami csodalény, hanem az én Uram Jézus Krisztus életet adott nekem!

(Gyökössy Endre)

Dóry József Nótakör és Citerazenekar

„Kiskunsági gyerek vagyok,
a Kiskunságon születtem,
kis koromtól nagy koromig benne
fölnevelődtem.”

„Szombaton este nem jó citerázni...”-mondja a szép nótá. Márpedig a nótá bizonyára igazat mond, ezért az elmúlt két hónapban péntek estéként jöttünk össze néhányan a Lelkészi Hivatalban azért, hogy régi szép népdalokat, magyar nótát énekeljünk együtt.

Pénteken este nagyon jó citerázni! Így Holczmann Mihály, Farkas Zoltán és jómagam este máris megzengettük a hangszereket. Rajtunk ahogyan tették azt régen szüleink, nagyszüleink.

Lukátsi Vilma: Végtelen Adventek

Majd, ha elmúlik az ünnep, a karácsony,
S elalszik a gyertya a zöld fenyőágon...
Vajon... kialszik-e a fény a szemedben?
Adventi nép! Vársz-e, élsz-e reményedben?

A Messiás eljött, de nem úgy, mint várták,
Nem fogadták be Őt, tagadták, utálták,
Hiszen királyt vártak, hatalmi jelt, pálcát,
Meg akarták mérni Isten igazságát,
És nem értették Isten Golgotáját...

És nem értették meg Isten Történelmét.
És nem értették meg Irgalmát, kegyelmét.
Azt, hogy az öröktől fogva élő Ige
Alázatosan jött le szolgálni ide.

S végigjárta minden lépését az útnak...
A próféciák is mind-mind ide futnak –
– De itt van kezdete már a másik útnak.
Később megértették, s szerte a világon,
Évente új várás indul, új karácsony.

Aztán... ahogy elmúlt a várásnak vége,
Indulunk ismét a köznapok elébe...
A Messiás eljön, de nem úgy, mint várják,
De aki megérti Isten Golgotáját,
Annak adventje nem „karácsonyi advent.”

Mert tudja, visszajő onnan, ahová ment!
És amikor zsendül a fügefafa virág:
A KEGYELEM betelt, s eljő az IGAZSÁG!

Adventi nép! Ma már az örömhír csendül,
Emeld fel szemedet: a fügefafa zsendül.
Vedd füledbe szavát, ígérését zengőn;
Várd igaz adventtel: eljön, eljön, eljön!



Az adventi vásár kínálatának egy része

a gyülekezetünket, valamint azoknak is, akik vásárlásukkal segítettek abban, hogy elkészíthessük a gyermekek karácsonyi csomagjait. A vásár teljes bevételét idén is erre a célra fordítottuk. Isten áldja meg a sok szorgos kezet és a jókedvű adakozókat!

Adventi vásár

Istennek hála, ebben az esztendőben is megrendezhettük a gyülekezet hagyományos adventi vásárát, mely advent II. vasárnapjától várta a templomban az érdeklődőket.

Megtalálható volt a kézműves karácsonyi díszektől a mézeskalácson és finom süteményeken át a 2023-as naptárak, karácsonyi gyermekkönyvek, színezők bőséges választékán túl a szebbnél szebb, hímzett terítők, horgolt díszek bőséges kínálata.

Hálás szívvel köszönjük a Csillag Varrókör hűségese és szorgalmas munkáját, hiszen jól tudjuk, hogy egész évben

szorgoskodnak, hogy a vásár kínálata minél színesebb legyen.

Köszönettel tartozunk mindazoknak, akik felajánlásukkal támogatták

Pálinskásné Balogi Beáta lelkipásztor

Nálunk járt a Psalterium Hungaricum Kórus

Kedves tanárom, Berkesi Sándor, gyakran mondta azt, hogy a legszebb hangszer az emberi hang. Hogy ez mennyire igaz, átérezhettük advent III. vasárnapján, amikor a Psalterium Hungaricum Kórus repített bennünket mennyei magasságokba Arany János karnagy és Györfly Katalin másodkarnagy vezényletével a felcsendülő művek által.



A Psalterium Hungaricum Kórus szolgálata

Az éneklés mára lassan kezd kikopni a hétköznapiakból. Míg évtizedekkel ezelőtt természetes volt a család életében az éneklés, a közös éneklés, mára lassan kezd eltűnni a hétköznapiakból, és sajnos egyre inkább az ünnepekből is. Születésnap családi összejöveteleken jó esetben a gyerekek éneklék el Halász Judit klasszikusát, karácsonykor pedig az ajándékatadás perceiben csendül fel CD-ről vagy az internetről néhány karácsonyi dallam. Nagy fájdalom, amikor rendezvényeken csak csendben végig hallgatják a résztvevők a Himnusz, vagy éppen a Szózatot. Pedig az éneklésnek számos jótékony hatása van: kiadhatjuk magunkból a stresszt, feszültséget, bánatot, örömet.

„Énekeljétek új éneket az Úrnak, énekelj az Úrnak, te egész föld! Énekeljétek az Úrnak, áldjátok nevét, hirdessétek szabadítását minden nap!” (Zsolt 96,1-2)

A zsoltáros biztatása szerint igen is szabad és kell is énekelni magasztalnunk megváltó Istenünket. Izrael népe is Istenét magasztalta, amikor a babiloni fogság után megtapasztalta, hogy olyan Istene van, aki minden helyzetből ki tudja menteni, meg tudja szabadítani.

Mi magunk is sokszor érezzük azt, hogy nehezen tudnánk gondolatainkat, érzéseinket, bánatunkat vagy örömeinket megfelelő szavakba önteni, de amikor egy éneket eléneklünk, abban benne van az egész szívünk. Éppen ezért az ének és a zene az egyik kifejezőmódja lehet az Istent kereső ember áhítatának.

Kodály Zoltán azt vallotta, hogy *„A zene lelki táplálék és semmi mással nem pótolható. Aki nem él vele: lelki vérszegénységben él és hal. Teljes lelki élet zene nélkül nincs. Vannak a léleknek olyan régiói, melyekbe csak a zene világít bele.”*

A Psalterium Hungaricum Kórus több évszázadot átölelő színes repertoárjában egyaránt felcsendültek jól ismert és kevésbé ismerős dallamok. Nagy öröm volt számunkra, hogy több száz éves művek mellett hallhattuk mai, egészen friss énekmegalkotásokat is.

A kórus tiszta, finom, fennkölt magasságokban járó éneke átjárta a szívünket, lelkünket, és hiszem azt, hogy mindannyian lélekben megtisztulva és feltöltekezve térhettünk haza. Adja Isten, hogy még sok ilyen áldott találkozásunk lehessen a mívés egyházzene művelőivel.

Pálinskásné Balogi Beáta lelkipásztor



Arany János (1817-1882)

Erről a rövid – s már nem közismert – időszakból elevenítsünk fel néhány vonást.

A nagykovácsi ref. gimnázium is emlékeztet meghaladó, réges-régi keletkezésű, valószínűleg a reformáció hazai elterjedésével egyidejű. Nem árt, ha tudjuk, „*hogy 1630-tól fogva tanárainak csaknem megszakítás és hézag nélküli névsorát, 1632 óta pedig a tanulók rendszeres beírásai anyakönyvét képes felmutatni...*” (Ádám Gerzson-Joó Imre: Nagy-kovácsi ev. ref. főgymnasium története, Nagykovács, 1896)

1849 után a császári hatalom erővel megfosztotta a református gimnáziumokat önállóságuktól. 1850-től az egyház által megválasztott tanárokat a főhatóságnak kellett megerősíteni ahhoz, hogy az iskola elnyerje a főgimnáziumi rangot, vagyis a vizsgáztatás jogát. A megerősítés feltétele viszont az volt, hogy a tanároknak többszörös önéletrajzban kellett beszámolniuk róla, nem követtek-e el „valami rosszat” 1848-49-ben. 1853 szeptemberében végre a nagykovácsi iskola is elnyerte a főgimnáziumi rangot. Az 1851-52-es tanévben 175 hallgató iratkozott be. Az 1860-as tanévben már több mint 300 diákjuk volt.

Szász Károly 1829-ben született Nagyenyeden. Édesapja az ottani gimnáziumban tanár, sokoldalú tudós, fia tőle tanult matematikát is, alaposan. A fiatal Szász Károly a szabadságharc alatt minisztériumi fogalmazó. Világos után a kényszersorozás elől Gömörben bujkál. Magánúton tanult teológiát, 1851-ben lelkészi vizsgát tett, Rimaszombaton föl is szentelték. Utána nem lelkészi pályára lépett, hanem ebben az évben a nagykovácsi ref. gimnáziumba ment magyar nyelvet és irodalmat tanítani.

„...fennmaradt jegyzőkönyve, szervező munkássága, a (iskolai) törvényeknek s a tanrendszernek átdolgozása fennen hirdetik ítélő tehetségét, munkakedvét s kitartó lelki erélyét.”
– írta róla az utókor.

Első nejét, a „széplelkű, s tehetségű” Szász Polixénát, 1852. április 15-én itt vette feleségül, s 1853. július 13-án itt temette el. Szász Polixéna (1831–1853) Iduna néven írt verseket, melyek folyóiratokban jelentek meg. Összegyűjtött műveit halála után férje adta ki 1853-ban „Iduna hagyományai” címmel [tkp. ’hagyatéka’ jelentéssel, KT], Arany János négysoros ajánló versikéjével: „*Mint álló csillagot nem láttuk az égen, / Fényesen ragyogott, oh, de már estében!*”

Derűs vázlat Arany János és Szász Károly nagykovácsi találkozásáról

„Arany, mindennap Arany.” (Márai Sándor: Napló, 1954)

Előhang:

„Ha képes vagyok magyar nyelven kifejezni gondolataimat, ezt jórészt Aranynak köszönhetem.” (Márai Sándor: Napló, 1982.)

„... mint püspök beutazta egész egyházkerületét, Gyöngyöستől Zimonyig, Szigetvártól a Tiszáig, Horvát- és Szlavónországot, Bácskát és Bánátot, meglátogatott minden egyházközséget, még a legfélreesőbb filiát is. A 19. század nagy magyarjai közül őt látta, őt hallotta legtöbb magyar ember, az ő alakja, hangja rajzolódott le legtöbb magyar lélekben.”

(Ravasz László: A pap-literátor Emlékezés Szász Károlyról.)

Az utókor két kiválóságának egy-egy markáns, ám alig ismert értékelését olvashatjuk, előbb Arany Jánosról, az utolérhetetlen nyelvművésről, aki 205 éve született, s 140 éve hunyt el; majd a sokoldalú Szász Károlyról, a szabadszállásiai egykori lelkipásztoráról (1863-1869), a későbbi dunamelléki egyházkerületi püspökről.

A mai szabadszállásiaiak számára is kedves két szellemóriás élete Nagykovácsra vált munkatársivá és barátivá.



Szász Károly (1829-1905)

Iduna sírfeliratát is a költő írta, a körösi ref. temetőben ma is olvasható a sírkövön (az utolsó két sort Szász Károly tette hozzá). Ha arra járnak, ne sajnálják megtekinteni.

*„Egész teste fájdalom volt, egész lelke szeretet / Az súlyától földbe hajolt, ez a mennybe sietett.
Fényes lelkének a mennyben jobb is, mint e földi szennyben; / Ott van igazi hazája, kedveseit oda várja.”*

Szász Károly nagykörösi éveiben írt egy számtan-tankönyvet atyjával együtt. Schedler: Természet c. tankönyvét két tanártársával együtt lefordította, de külföldi költőket is fordított. 1853 őszén a kecskeméti ref. főgimnáziumba ment át, felesége korai halála, s a császári hatóságok piszkálódásai miatt.

A fenntartó presbitérium 1851. október 3-án elhatározta, hogy Szalontáról Arany János *„honunk egyik nevezetes költője, mint aki a nevelésben szinte jártas és hajlammal bír, hívassék meg”*. Arany más tárgyat, mint magyar és latin nyelvet tanítani nem kívánt, ezért Szász Károly felajánlotta, hogy hajlandó „mathesist” (matematikát) tanítani, csakhogy Arany Jánostól el ne essék az iskola.

Arany János így 1851 novemberében érkezett Kőrösre, a magyar nyelv és irodalomnak az V-VIII. osztályban, s az ezzel egybekötött latin nyelv (V-VI. osztályban) tanítására. A fő tárgyai tanításában mindegyik osztálytól pontosan megkövetelte a házi dolgozatok elkészítését, ezeket rövid, de velős észrevételével kísérte. Tanítványaitól a szavalást megkívánta, a szabadon választott darabok előadását megbírálta. Magyar szépirodalmi műveket olvastatott tanítványaival, azokat magyarázta, fejtegette nekik. Itteni tanársága alatt megjelent nagyobb művei: A nagyidai cigányok 1852, a Toldi 2. kiadása 1853 és 3. kiadása 1857, Toldi estéje 1854 és 1859-ben. Kilenc körösi év után, 1860-ban költözött Budapestre.

Arany házasemberként (1839, Ertsey Juliannával) érkezett; két gyermeküket, Juliskát (1841) és Lászlót (1844) nevelték Kőrösön. Sok író, költő, szerkesztő barátja látogatta itt. Előbb nagy barátja, Tompa Mihály; de később mindenki ott volt, aki „számított” akkor: Jókai Mór, Gyulai Pál, Kemény Zsigmond, Csengery Antal, Sárosi Gyula, Toldy Ferenc, Gregus Ágost.



**A Nagy tanári kar-szoborcsoport – Arany János, Salamon Ferenc, Szabó Károly, Szász Károly, Szigeti Wargha János, Szilágyi Sándor és Tomory Anasztáz szobra – a Nagykörösi Arany János Múzeum előtt.
Varga Imre szobrászművész alkotása (1996)**

A magyar költészet egyik remeke az a Köszöntő vers, amelyet Arany 1852 januárjában írt a házasságkötésre készülő Szász Károly névnapjára. [Csak 1932-ben – épp kilencven éve – került nyilvánosságra: a kéziratot maga az ünnepelt ajándékozta későbbi sógorának, Bibó Istvánnak (1833–1910), akitől fia, Bibó István (1877–1935) örökölte, ő adta át barátjának, Mészöly Gedeonnak, hogy a Népünk és Nyelvünk című szegedi folyóiratban közzé tegye. Ez a Bibó István az édesapja volt a közismert, s tudós Bibó Istvánnak (1911–1979).] Ízelítőül két strófa a szellemes versből:

*„Természete az már az emberfiának, / Minden jót kívánni felebarátjának;
Vagy ha nem is mindég - egyszer esztendőben, / Ha érzelme nem fér a teli bendőben.
Azért találták fel, - emeljünk kalapot! - / Régi bölcs atyáink hajdan a névnapot:
Másképp a szeretet közülünk kihalna / Másképp a halandó, nem lévén alkalma,
Sohasem óhajtná embertársa javát, - / És akkor az élet nem érne egy kovát.*

*Azért öcsém Károly, idvezel e múzsa, / Mihelyt lelkesíti kövér malac húsa,
Mihelyt bor tüzei, melyet ingyen adnak / S ha fogy a palackból, másikért szaladnak.
Ezer jó kívánság van készen nálam, / De hadd lám először, hogy mi lesz a tálban?
Hoztok-e pecsenyét, avagy túrós rétest, / Mert az áldásokat mérem ahhoz képest.”*

A szívesen együtt lévő, összejáró, tréfálkozásra egymás között mindig kész tanári karban Arany János és Szász Károly egy alkalommal közösen írtak felköszöntő verset kollégájuk, Mentovich Ferenc névnapjára, mégpedig úgy, hogy minden versszak első két sorát Arany, a másik kettőt Szász Károly írta. Íme, az első és az utolsó versszak:

*„Kedves jó barátunk, Francisce Mentovich! / Búban, fájdalomban te sohase vonícs,
Sőt a gondok felé még csak ne is konyícs, / Minket bús pofával sohase szomorícs!”*

...
Ezeket szörzötték egy hideg
szobában, / János mester egyik,
Arany mostanában,
Továbbá Szász Karli, gondolván
magában, / Hogy jót kívánni is
jobb kadenciában.”

[páros ritmusban, KT]

Máskor Arany éppen nem
találta lakásán Szász Károlyt,
akinek ilyen látogatójegyet
hagyott, a reá jellemző finom
humorral:

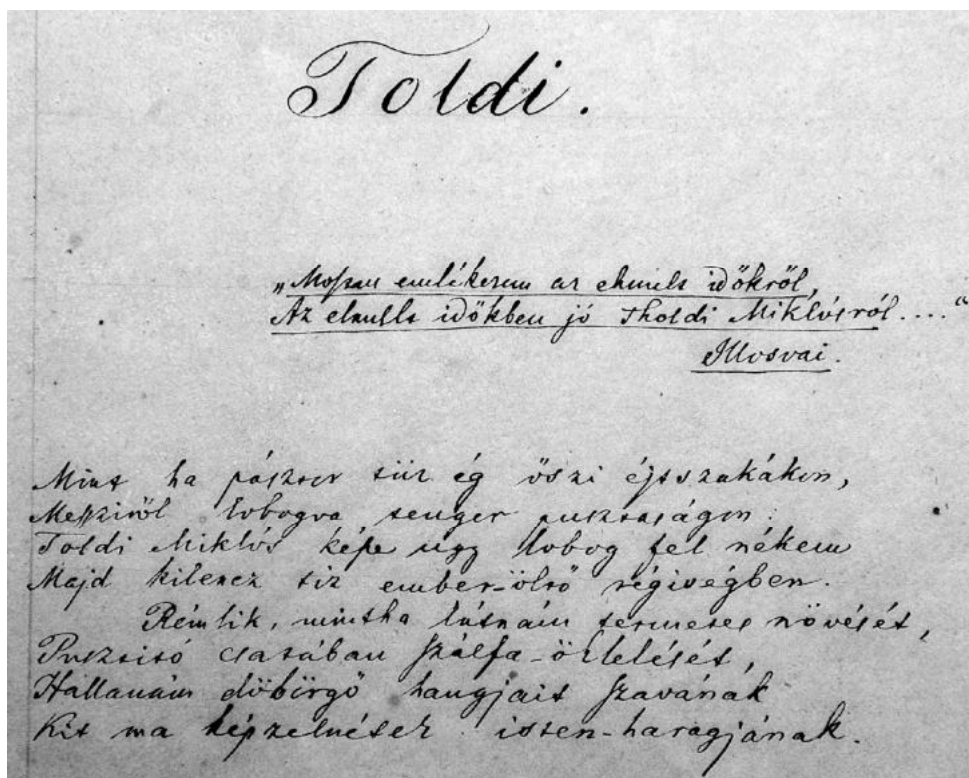
„Adatik tudtadra, óh Szász Károly
öcsém, innét a papírról, hogy míg
te kószá'sz, keresett egy poéta.”

Jó hírünk van a
szabadszállásiaknak: Arany János
költeményei könnyen elérhetők,
könyvben is, interneten is.
Olvasható (az interneten még a
költő kézirata is!) a pazar humorú
Köszöntő vers Szász Károly
névnapjára. Egyszer talán a
nyilvánosság előtt is elhangzik,
hiszen 2023-ban lesz Szász Károly
Szabadszállásra kerülésének 160. évfordulója. Szász Károly művei – egyelőre – nehezebben hozzáférhetők, de a helyi
gyülekezeti könyvtárban van verseskötete, s más is.

Remélhetőleg, e szerény vázlat is fölkelti a szabadszállásiak érdeklődését Arany János és Szász Károly művei
íránt. Ne feledjék, csak jó könyveket érdemes olvasni. Istentől kapott tehetségük csodálatos kibontakozását
ünneplhetjük és köszönhetjük ma is, hálás utókori főhajtással!

Soli Deo gloria!

Dr. Kenyeres Tibor, Kerekegyháza



A Toldi kézirata

Arany János: Év utolján

Kifelé az évnek a szekere rudja,
Pályáját a nap is csak robotban futja,
Csak azért jó fel, hogy a gondját kivesse,
Ahol a reggel van, ott a dél, az este.

Mehetsz, mehetsz jó év! amit hoztál, vidd el,
Megalégedtem már sovány bőjteiddel;
Egy szó nem sok, azzal sem marasztlak téged:
Kivánok jó utat s jó egészséget. -

Mi örömet adtál? Mi emléket hagyta?
Annyit se nekem, mint a tavalyi naptár,
Mely hiába mondja; hogy: „csütörtök, péntek”,
Ha egyszer ledobtam, belé sem tekintek.

Menj! Hadd tudjalak a többi után sorba,
Legalább nem esett életemen csorba:
A kopár sivatag, hol nem látni zöldet,
Legalább nem hagyja lyukasan a földet.

1852.

Arany János: Karácsonyi éjszakán

Lelkem pusztaságos éjjelén keresztül
Kétes ködvilággal egy sugárka rezdül.

Csillag-e vajon, mely, mint vezérszövének,
Üdvözítőt hirdet az emberiségnek?

Vagy csak földi hitvány pára, mely föllángol
S éji táncaikhoz rémeknek világol?

Akár csillag legyen, biztos éji lámpa,
Akár bujdosó lány – én megyek utána!

Mért féljek követni, ha lidérc is? hiszen
Akkor is jó helyre – a temetőbe viszen.

Wass Albert: Az elfeledett karácsony szellemében...

Ideje, hogy emlékezzünk: karácsony nem Santa Claus, nem színes papírba csomagolt ajándék, cicomás bolti kirakat, arany, ezüst és gyémánt csillogását utánzó olcsó festék és üveg. Karácsony még csak nem is a karácsonyfa, a maga plasztik-fenyőivel, sziporkázó villanygyertyáival, aranyzsinóron függő angyalaival. Mindez a valóságban nem egyéb, mint egy emlékezés, amit aprópénzre váltott föl idő során az emberiség kalmárszellemének mindenben hasznot kereső praktikuma.

Karácsony az Úr Jézus születésének napja. Egy új világnézet, egy új filozófia elindulásának napja, mely a múlt tanaival szemben meghirdette a szeretetet, mint gyógyító, jóvá tevő, sikerre vezető és boldogságot biztosító isteni erőt.

Szinte kétezer esztendő eltelt azóta, de az emberiség állásfoglalása a szeretet tanával szemben vajmi keveset változott. Templomok épültek ugyan a szeretet vallásának tiszteletére, s a civilizált világ urai illedelemből el-eljárnak ezekbe a templomokba. De tetteik fölött továbbra is a gyűlölet uralkodik, akár csak a kőkorszak idején. Gyűlölet irányítja országok és nemzetek politikáját. Gyűlölet melléktermékei: félelem, irigység, bizalmatlanság, elfogultság, káröröm, önzés, gonoszság kötözik gúzsba az emberiség lelkét, bénítják tehetetlenné a jó szándékok csíráját, s kényszerítik rabszolgaságba az emberek millióit.

Addig nem lesz békesség ezen a földön, amíg a szeretet uralma el nem érkezik. Addig nem lesz igazság, boldogság, megelégedés ezen a földön, amíg az emberi cselekvés legfőbb mozgatóereje nem a szeretet. Mert a szeretet az egyetlen pozitív energiaforrás ezen a világon, mely jóvá tudja változtatni a rosszat, igazsággá az igazságtalanságot, békességgé a háborúságot és szabadsággá a rabságot. S a karácsony célja az, hogy erre emlékeztessen.

Mi, egyébként, a magunk kis erejéből nem sokat tehetünk a világ megváltoztatására, ez igaz. De meggyújthatunk egy kicsi gyertyalángocskát, a magunk emberségének lángját a gyűlöletnek, elfogultságnak, irigységnek, közömbösségnek ebben a szénfekete éjszakájában. Kicsike tért világít meg csupán egyetlen pislogó lángocska ebben a szörnyűségesen nagy sötétségben. De itt egy fénypont, és amott egy fénypont, s oda túl egy harmadik, meg egy negyedik; mégiscsak jelt ad arról, hogy emberek vagyunk, hogy a sötétség mélyén emberek is élnek, s hogy nincs veszve még minden. Hogy rajtunk embereken múlik csupán: meggyújtjuk-e valamennyien a lelkünkben várakozó szeretet lángját, vagy nem. Hogy a sötétség, amely körülvesz, az embertelen hideg, mely lefagyasztja gyermekeink arcáról a mosolyt, nem emberfeletti titokzatos hatalom reánk erőszakolt büntetése, hanem mindössze az emberi lélek fényének hiánya. A Te hiányosságod, az én hiányosságom, valamennyiünk hiányossága.

Ennek a karácsonynak az igazi, az elfeledett Karácsonynak a szellemében mi meg kívánunk gyújtani ma egy kicsike olajmécsest a magunk különösen sötét és különösen hideg magyar éjszakájában. (...)

Most pedig imádkozzunk! Miatyánk, ki vagy a mennyekben... emberfeletti roppant magasságban... szentelessék meg a Te neved ebben az elvadult világban! Jöjjön el a Te országod újra magyarok földjére, s legyen meg a Te akaratod mint a mennyekben – úgy odahaza is. A mi mindennapi kenyerünket add meg nekünk, Uram, de ne feledkezz meg éhező véreinkről sem Erdély meggyötört földjén! Bocsásd meg a mi vétkeinket, megszenvedtünk értök. De míg népünket kínozzák odahaza, ne kívánd Uram, hogy megbocsássunk a kínzóinknak! Idegen ország jólétében ne vígy bennünket a kísértésbe... se minket, se a gyermekeinket, se az unokáinkat, hogy magyar voltunkról megfeledkezve hűtlenek legyünk a szenvedőkhöz... De szabadíts meg Uram, a gonosztól! Hogy Tiéd lehessen újra magyarok földjén az ország, a hatalom, meg a dicsőség, örökkön-örökké... de ha lehet még holnap, mert gyöngül már bennünk a honvágyba belefáradt élet, s ha nem igyekszel, Uram, maholnap idegen földbe temetik csontjainkat, s bús lelkünknek nehezére lesz majd meglelni a szörnyű távolságon át a régi otthon helyét, ahová emlékeink sokasága már régen hazavár... Amen.



Babits Mihály: Karácsonyi ének

Mért fekszel jászolban, ég királya?

Visszasírsz az éhes barikára.

*Zenghetnél, lenghetnél angyalok közt:
mégis itt rídogálsz, állatok közt.*

*Bölcs bocik szájának langy fuvalma
jobb tán mint csillag-úr szele volna?*

*Jobb talán a puha széna-alom,
mint a magas égi birodalom?*

*Istálló párája, jobb az neked,
mint gazdag nárdusok és kenetek?
Lábadhoz tömjén hullt és arany hullt:
kezed csak bús anyád melléért nyúlt...*

*Becsesnek láttad te e földi test
koldusruháját, hogy fölvetted ezt?
s nem vélted rossznak a zord életet?
te, kiről zengjük, hogy „megszületett”!*

*Szeress hát minket is, koldusokat!
Lelkünkben gyújts pici gyertyát sokat.
Csengess éjünkön át, s csillantsd elénk
törékeny játékunkat, a reményt.*



Vidám hangulatú ifjúsági istentisztelet

Ifjúsági alkalom adventben

Advent első vasárnapján újra összegyűlt a református ifjúság a bagolyvárban. A november 27-i alkalmon a 38 éve beteg ember meggyógyításának történetéről volt szó, akit Jézus gyógyított meg.

A történet bevezetéseként kisebb csoportokba rendeződtünk, majd csoportonként kaptunk egy képet. Minden csoport adott egy címet a képnek a szerint, hogy a csoport számára mi a legszembetűnőbb dolog a képen.

Ezután Pálincás Gyula nagytiszteletű úr elmondta a történetet. A 38 éve beteg embernek a Bethesda nevű fürdő volt az utolsó reménye a gyógyulásra, mert a néphit szerint a víz gyógyító erővel bírt, ha az angyal felkavarta a vizet. Ám a beteg embernek nem volt egy olyan embere, barátja, aki beemelte volna a vízbe. Mikor Jézus megkérdezte: „Akarsz-e meggyógyulni?” (Jn 5,6), még nem látta meg az Urat, csak a vízben reménykedett. Nem vette észre a legnagyobb esélyét a gyógyulásra, mert csak az önmaga nyomorúságát és a vizet látta.

Sokszor mi magunk sem látjuk Krisztust. Amit megtanulhattunk ebből a történetből, hogy nem vesszük észre Őt, nem látjuk meg segítő kezét, pedig Ő mindig itt van velünk. Ő az egyetlen, aki megoldást nyújthat életünk valamennyi gondjára, bajára.

Az ifjúsági alkalom után szokásunkhoz híven átvonultunk az óparókiára szeretetvendégségre, ahol önfeledt beszélgetések közepette fogasztottuk el a finom süteményeket és a meleg teát.

Pálincás Emma konfirmandus



Sipos Gergő 4. osztályos tanuló alkotása

Wass Albert: Karácsonyi versek II.

Elindul újra a mese!

Fényt porzik gyémánt szekere!

Minden csillag egy kereke!

Ezeregy angyal száll vele!

Jön, emberek, jön, jön az égből

Isten szekerén a mese!

Karácsony készül, emberek!

Szépek és tiszták legyetek!

Súroljátok föl lelketek,

csillogtassátok kedvetek,

legyetek újra gyermekek

hogy emberek lehessetek!



Pásztor Kata 3. osztályos tanuló „Jézus születése” c. alkotása



Nt. Pintér Gyula kunszentmiklósi lelkipásztor

tiltották a gyilkolást, majd korunk emberének gondolatait tükrözte, amikor az élet kioltását eredendő bűnnek tekinti. Szólt arról, hogy fordított esetben a háború, a megszülető élet, a bennünket körülvevő világ mit tekint ölésnek. Pl. az esőerdők irtását, a körülöttünk dúló háborút, a meg nem születő gyermekeket.

Az igehirdetés előtt és után szólt a „gépi hangszeren” a dicsőítés, melyet a gyülekezet együtt énekelt. A következő kisköri bibliaóra Apostagon kerül sor 2022. december 1-jén.

Deliné Gurmai Zsuzsanna presbiter

A legrövidebb parancsolat

2022. november 3-án 18 órai kezdettel került sor a következő kisköri bibliaóra. Helyszíne a fülöpszállási református templom volt, mely az idén ünnepelte fennállásának 225. évfordulóját. Alig fiatalabb, mint a mi református templomunk, mely 250. éve hirdeti Isten igéjét.

Először a házigazda, Nt. Magyar Csanád köszöntötte a környékbeli híveket, majd Nt. Pintér Gyula kunszentmiklósi lelkipásztor igehirdetése következett. Témája a 6. parancsolat volt, mely így hangzik: „Ne ölj!”

Párhuzamot vont a régi idők szabályaival, melyek szintén



A kisköri bibliaóra résztvevői a fülöpszállási templomban

Kisköri bibliaóra volt Apostagon

December 1-jén este 18 órai kezdettel ismét „kisköri” bibliaórán vettünk részt. Ezen az alkalmon folytatódott a már korábban megkezdett Ószövetségből vett igeszakaszok feldolgozása.

A bibliaórán Nt. Váradai Péter solti lelkipásztor hirdette Isten igéjét 2Mózes 20,14-ből, a 7. parancsolat alapján: „Ne paráználkodj!” Az igehirdetés után imaközösségben, hangos imádsággal fohászkodtak az alkalom résztvevői. Az igemagyarázatra és az imádságokra a kisköri gyülekezet mintegy 60 jelenlévő tagja válaszolt az új énekeskönyvből a 390., 372., 389. és 387. számú énekekkel.

Az alkalom végén Nt. Magyar Csanád lelkipásztor hirdette, hogy a következő kisköri bibliaóra Tasson lesz 2023. január 5-én 18 órai kezdettel. Az igehirdetés témája a 8. parancsolat lesz - Nt. Ablonczy Gábor dunavecsei nyugalmazott lelkipásztor szolgálatával. Erre az alkalomra is szeretettel hívta a solti kisköri gyülekezet tagjait: Apostag, Dunavecse, Fülöpszállás, Kunszentmiklós, Solt, Szabadszállás, Szalkszentmárton, Tass településekről.

Holczmann Mihály főgondnok

Egyházmegyei lelkész-főgondnoki értekezlet

2022. december 3-án, szombat délelőtt, egyházmegyei lelkész-főgondnoki értekezlet volt a soltvadkert református templomban. Az áhítatot Nt. Riczuné Kiss Georgina a hetényegyházi gyülekezet lelkipásztor tartotta. Majd Czibere Károly, a Magyar Református Egyház Szeretetszolgálatának főigazgatója tartott előadást, melynek a témája: „Egyházunk diakóniájának aktuális kérdései”.

A főigazgató rendkívül sok értékes információt adott át a Szeretetszolgálat munkájáról, többek között arról, hogy a Magyar Református Egyház 170 Gyülekezetében több mint 70 ezer bentlakásos ellátottat gondoznak, több mint 2300 dolgozó szolgálatával. Előadásában utalt arra, hogy nagyon nehéz, de lélekemelő az a szolgálat, amelyet a gondozók végeznek, kiváltképpen azokban az intézményekben, ahol fogyatékos gondozottakat látnak el. De arról is beszámolt, hogy milyen nagy segítséget adtak a gyülekezetek a háború elől menekülteknek, a kárpátjai magyaroknak, és minden rászorulóknak (élelmiszer-, ruha- és pénzügyi adományokat). Külön megemlítette a határmenti települések gyülekezeteit, akik jelentős szerepet vállaltak a menekültek fogadásában és ellátásában. Hálával és köszönettel szólt a Magyar Református Egyház nem intézményfenntartó gyülekezeteinek a diakóniai szolgálatáról is, az idősekre való odafigyeléséről, segítségéről, a szeretetvendégségekről és ezt a célt szolgáló adományokról.

Az előadás után Nt. Bán Béla esperes úr adott tájékoztatást az Bács-Kiskunsági Református Egyházmegye aktuális feladatairól és a közeljövőben megtartandó alkalmairól. Az értekezlet a soltvadkert gyülekezet szeretetvendégségével és beszélgetéssel fejeződött be.

Holczmann Mihály főgondnok

A 205 éve született református pap-költő, Tompai Mihály rövid életútja

Nagy valószínűséggel Tompa Mihály apai ágon Erdélyből származik. Egykori lófő székely ősei, a Sepsiszentgyörgyhöz közeli Kisborosnyóról keltek útra, és települtek le a XVIII. században, Borsod megyében. A Borsodba költözött Tompa utódai Igriciben telepedtek le.

Tompa Györgynek két fia született: István és Mihály. István, a nagyobbik fiú, Igriciben maradt, a földművesek nehéz, fáradtságos munkáját élte. A kisebbik fiú számára azonban vonzóbb volt egy mesterség megtanulása. Csizmadiává lett, „nyakába vette” a világot, és Rimaszombaton telepedett meg hosszasan vándorlást követően, ahol megismerte, majd 1817-ben feleségül vette egy ottani csizmadiamester leányát, Bárdos Zsuzsannát.

Zsuzsanna még ebben az esztendőben, szeptember 28-án szülte meg fiukat egyablakos kis házukban, aki apja után a Mihály keresztnévet kapta. Mindössze négyesztendő volt Mihály, amikor édesanyja tüdőbetegségben meghalt. A félárva maradt gyermekről az amúgy kalandos életű, felelőtlen édesapja nem tudott (és nem is akart) gondoskodni. Így került Mihály az apai nagyszülőkhöz Igricibe, az akkor (még) színmagyar faluba.

A felnövekvő gyermek tudásával kitűnt kortársai közül, jó tanuló volt. Nagyapja és István nagybátyja mellett, korán besegített a földművelésbe, már gyermekként jó fizikai erőnléttel bírt. Egész életére, költészetére, emberi lényére rányomta bélyegét a falu népének élete, a mindennapos, fáradtságos munka, az ottani emberek egyszerű vallásossága, a természet háborítatlan szépsége (*Virágregék*), és annak tisztelete.

Nagyapja, Tompa György mellett éveken át végzett kemény fizikai munkának köszönhetően szálaz, életerős, izmos fiúvá növekedett. Kiemelkedő tehetségét Bihari György, a községbe érkezett rektor ismerte fel, akinek később segédje is lett. Ő kérte a nagypapját, hogy engedje el Mihályt Sárospatakra tanulni, mert szerinte „jó pap válik belőle”, ne tékozzolják el tehetségét! Így került Tompa Mihály tizenhárom esztendősen Sárospatakra, ahol kitűnt kortársai közül tanulmányi átlagával és szónoki képességével.

A városban eltöltött utolsó évében beteg lett 1844 nyarán. Ekkor írta első levelét Petőfihez. Eperjesen elfogadta a Péchy családnál a nevelőséget. Petőfi Eperjesen meglátogatta Tompát. Hárman: Tompa, Petőfi, és Kerényi Frigyes (Eperjesen, az ott eltöltött, tíz hónap alatt lettek Tompával barátok) bejárták az itteni hegyeket. A híres „Erdei – Lak” hármójukat megihlette: „költői versenyük” eredménye három vers volt, melyek később a Pesti Divatlapban jelentek meg. Ezt követően egészen 1848-ig tartott Petőfi és Tompa barátsága.

1845 telén Pestre ment, (miután Miskolcon a Református Gimnázium szónoklat és költészet tanári állásra beadott pályázatát elutasították, a megélhetése forgott kockán) ahol a korabeli költők, írók, barátsággal vették körül. A Pesti Divatlapban népregéit, népmondáit rendezte sajtó alá. Nem szerette a pesti életet: az ottani, bohém időszak egészségét is megviselte. A Rókus Kórházban kezelték.

Miután teológiai tanulmányait befejezte, és sikeresen levizsgázott, 1846-1849 között Bején szolgált lelképásztorként (Rozsnyó és Rimaszombat között található). Beje a nyugalom szigete volt a költő számára. Ahogyan vallotta is a *Falusi órák* című versében: „Csendes boldogságban, megháboríthatatlanul / Élek én kebleden, tiszta, szent természet”.

1846-ban kötött egy életre szóló barátságot Arany Jánossal, miután mindketten pályáztak a Kisfaludy Társaság pályázatán. 1847-ben Tompa Mihály a Szuhay Mátyás című művével a második helyezést, míg Arany János a Toldival első helyezést ért el. Ebben az évben ismerkedett meg a közeli Füge községből, nemesi családból származó leánnyal, a mindössze tizenhét éves Söldes Emíliával (Milivel), későbbi feleségével. 1848 tavaszán betegen beállt a Nemzetörségbe Rimaszécsen. Tábori lelkészként Schwechatig ment. Ez idő alatt káplánja vitte a három egyházközség dolgait.

1849. április 22-én foglalta el új hivatali helyét Keleméren. Május 1-jén házasságot kötött Söldes Emíliával. Tompa ekkor harminckét, felesége mindössze húszesztendő volt. Feleségével és a gyülekezettel a korábban elhanyagolt paplakot lakhatóvá tették. Tompa feleségével együtt a paplak körül, és annak kertjében virágokat és gyümölcsfákat gondozott. A környékbeli lelképásztörök közül sokan megcsodálták a szép kertet. Gazdálkodásba is fogott, önzetlensége és jószívűsége miatt azonban soha nem lett gazdaggá, anyagi értelemben.



1850. március 10-én megszületett fia, Tompa Kálmán. Az édesapa a „Fiam születésekor” című versében így vallott: „Ezt a bús esztendőt, ha elfelejtenéd: Ezernyolcszázötven! mért is nem jött előbb / Születésed napja? A szabad nemzetnek, hogy csak egy percig is / Lettél volna tagja”! Fiuknak nem sokáig örülhettek. Néhány hónapos korában, pünkösdi szombatjára meghalt. Felesége is súlyos beteg volt ekkor. „Pünköszt reggelén” című versében így írt: „Kórágyon fekszik szenvedő nőm/Terítőn kedves gyermekem”.

Megismerkedett az akkor Gömörben nevelőként dolgozó Szász Károllyal, (később Szabadszálláson szolgáló lelkipásztorral), akivel jó barátságot kötött. 1851. szeptember 7-én foglalta el Hanván új hivatali helyét. Hanva akkoriban Gömör elsőszámú, legerősebb gyülekezetének számított. 1853. január 13-án született meg Géza fiuk. Felesége csodának köszönhetően menekült meg a haláltól. Orvosa szerint, több gyermekük már nem születhetett. Időközben fény derült az egyházközségben évek óta jelenlévő visszaélésekre, garázdálkodásokra is. Ezekkel szemben Tompa határozottan lépett fel. Kertjét, portáját, a kelemérihez hasonlóan, rendben tartotta: felesége szép virágoskertet gondozott, ő gyümölcsfákat ültetett, dohányt



Soldos Emília és Tompa Mihály 1861-ben

Tompa Mihály: Karácsonykor

*Hullámzó érzemény között
Jöven az úrnak templomából:
Lelkemben még sok visszahangzik
A halott ígének szavából.*

*Ugy tetszik, mintha hallanám:
Mikép zendül a pásztor-ének,
Szív és ajk hű összhangzatában
Az istenember nagy nevének.*

*A megváltó ma született...!
Betölt az évek teljessége...
Dicsőség Istennek mennyégben!
Az emberekhez égi béke!*

*De szívem rögtön elszorul
Miatta sajtó fájdalomnak,
Midőn tovább zendül az ének:
Legyen szabadság a raboknak!*

*Az árva népre gondolok...
S jöven az úrnak templomából:
Lelkembe kinnal ez nyomul be
A halott ígének szavából.*

termesztett, méhei is voltak. Hazafias allegóriái ebben az időszakban születtek: *Pusztán, A gólyához, Hűvös szél fú, Ne hívj, Kikeletkor* című költeményei. Ezekben az önkényuralom által eltiport nemzet felett érzett fájdalom szólal meg. Verseiben a természetből (*A madár fiaihoz, A tűz, A vihar*), a Szentírásból is (*Sámson, Heródes, Új Simeon*) használ fel képeket.

Az önkényuralmi zaklatást ő sem kerülhette el: 1852. július 6-án zsandárok vitték el Kassára, ahol egy hónapig ült börtönben (ahogyan akkor mondták: „vizsgálati fogságban”). Kiengedték, azonban „szabadságának” nem sokáig örülhetett: fia, Géza születését követően két héttel, 1853. január 31-én újra elvitték Kassára, immár három hónapra. Betegágyas feleségét, és újszülött kisfiát kellett otthon hagynia. Áprilisban szabadult, ettől kezdve a titkosrendőrség figyeltette; megbélyegzett lett.

Jó ideig nem mozdulhatott ki Hanváról: „házi őrizetben” volt. Életének mégis ez lehetett a legnyugodtabb időszaka. Ha ő nem mehetett, barátai jöttek hozzá. 1855 augusztusában Arany János családjával együtt látogatást tett Tompáéknál (hat hetet töltöttek Hanván). A helybeli földesurak, a környékbeli lelkipásztorok is vendégül látták Arany Jánost. A „házi őrizet” ideje ekkorra véget ért. 1857 nyarán fia skarlátos lett. Az orvosok kigyógyították, azonban Géza október 23-án váratlanul meghalt. „Egy kicsiny felhő eltakarhatja a Napot. Lelkem előtt egy kicsi felhő áll s egész világ homályba borult előttem. Teremhet – e ilyen sebre balzsam”? – kérdezte a költő nagy fájdalmában. Fiuk halála törést jelentett a szülők életében. Fia sírját – hogy mindenkor szem előtt legyen – a templom dombon, a parókiával átellenben ásatta meg, rózsákkal ültette tele. Költészetének mégis ez lett a legszebb időszaka

(Feddőzés, Én, Bűnbocsánat).

A Biblia szeretete még mélyebb nyomot hagyott költészetében. 1858-ban a Magyar Tudományos Akadémia tagjává választották meg. 1860 márciusában esperessé választották, azonban ezt a tisztséget nem fogadta el: ekkor már súlyos szembetegsége kínozza. 1865 nyarán súlyosbodott köszvénye, és végzetes szívbetegsége. Ez év decemberében halt meg Arany János lánya (Széll Kálmánné, Juliska): halála a költőt is megviselte testileg-lelkileg. Felesége állandó betegeskedései mellett Tompa egészségi állapota is rövid idő alatt megromlott. Már lelkipásztori teendőt sem tudta ellátni. Káplánja mellé egy másikat is hozatott, hogy munkáját ellássák. Készült halálára.

1867 tavaszán néhány hét leforgása alatt a szálas, derék, izmos embert testi ereje elhagyta: 21 kilót fogyott, káplánjai nélkül szinte már mozogni sem tudott. 1868. július 30-án, délután négy órakor halt meg, mindössze ötvenegy esztendősen. Temetésére augusztus 2-án került sor. Barátja, költőtársa, Arany János készítette el sírfeliratát (Tompa sírkövére): „Természet! Ki ezer képben tükrözte halálad / S új életre hogyan kelsz, ha üdül a tavasz, Most öleden nyugszik, maga egy burkolt, szomorú kép, várva nagy értelmét bús tele titkainak. Lágyan öleled tetemét anyaföld s ti szeretti, virágok, üljetek ágya köré, mondani méla regét”. Felesége 1880-ban (ő is ötvenegy évesen) halt meg.

Pethő Dénes lelkipásztor, Izsák



Nt. Péntes Péter kiskőrösi lelkipásztor és Szőke Imre egyházmegyei gondnok Szabadszálláson

Egyházmegyei vizitáció volt gyülekezetünkben

2022. november 22-én egyházlátogatás volt gyülekezetünkben. A vizitáció során vendégünk volt Nt. Péntes Péter, kiskőrösi lelkipásztor egyházmegyei tanácsos, és Szőke Imre egyházmegyei gondnok, kunszentmiklósi főgondnok. Ezen az alkalmon lelkipásztorok és a presbitérium közösen számoltak be az elmúlt egyházi év lelki életéről, örömeiről, a gyülekezeti alkalmakról, gazdálkodásról, fejlesztésekről és az épületfelújításokról.

A pandémia szorításából kiszabadulva, ebben az évben már a megszokott rendben folytató

a gyülekezeti alkalmaink: istentiszteletek, bibliaórák, gyermek- és ifjúsági istentiszteletek, a hittanosok oktatása óvodában és az általános iskola mind a nyolc évfolyamában, tanévnyitó-tanévzáró istentiszteletek, konfirmandusok felkészítése, konfirmáció és az 50 éve konfirmáltak köszöntése pünkösdkor, a jubiláló házaspárok köszöntése augusztus végén, őszi és tavaszi evangelizációk, az ökumenikus imahét alkalmai a katolikus közösséggel.

Az elmúlt időszakban működhetett az újonnan alakult Szász Pola Református Énekkar, a Baba-mama Klub és a Csillag Varrókör is. Októberben az idősek köszöntése és szeretetvendégsége, novemberben az örökélet vasárnapján megemlékezés az elmúlt egyházi évben elhunytakról.

Karácsonyra egy szerény csomaggal ajándékoztuk meg az idősebb, 80 év feletti gyülekezeti tagjainkat, valamint az angyalváró istentiszteleten a hittanos gyermekeket. Köszönjük a csomagok elkészítéséhez az adományokat és felajánlásokat!

A gyülekezetben bensőséges közösségépítő alkalmak is voltak: tanévzáró istentisztelet és utána a családi nap - játékos programmal, közös ebéddel. Június elején 3 napos napközis hittantábor helyben a parókia udvarán 45 hittanos gyermekkel, június végén pedig 4 napos családi hittantábor volt 40 fő részvételével a Hajósi Zarándokházban – önellátással. A Zarándok Ház bérleti díját pályázati forrásból (400.000 Ft) finanszíroztuk, az önellátást a családok pénzügyi támogatással és sok-sok élelmiszeralapanyag felajánlással segítették (hálással köszönjük az adományokat). Az ételeket a tábor felnőtt tagjai készítették el a jól felszerelt konyhában (folyt a sütés-főzés). A táborozás lelki alkalmai mellett sok játékos programot, kirándulást és kerékpár túrákat szerveztek a lelkipásztoraink, a kerékpárokat a szülők és önkéntes segítők szállították le a táborba (köszönjük a segítségüket).

Az év során két alkalommal a gyülekezeti tagoknak is szerveztünk közösségépítő kirándulást autóbusszal: áprilisban 40 fő részvételével az Őrségben, szeptemberben közel 30 fővel Szatmárban töltöttünk el három-három napot. Mind a hittantáborokban és mind a gyülekezeti kirándulásokon sok-sok lelki-testi élménnyel gazdagodtak a táborozók és a kirándulók. Természetesen a kirándulások költségét a kirándulás résztvevői fizették meg. Én hiszem, hogy a résztvevőknek, ezeken az alkalmakon a hitmélyítés mellett erősödött a gyülekezet közösségéhez való tartozás érzése, mind a gyermekeknek, mind a felnőtteknek és a családok kötődése az egyházunkhoz. Talán ennek is köszönhetjük, hogy az elmúlt egyházi évben is közel 700 fenntartói járulékot fizető gyülekezeti tagunk volt (az egyházmegyében a második legnagyobb gyülekezet vagyunk).

Örömmel adtunk számot a gyülekezet gazdálkodásáról is, melynek alapja, hogy az egyházközségünk „önfenntartó gyülekezet”. Ez azt jelenti, hogy a működéshez szükséges kiadásait a gyülekezeti tagok adományaiból, a perselypénzekből, a fenntartói járulékok befizetéséből és egyéb bevételekből maradéktalanul ki tudta fizetni. De jutott pénz a felújításokra is, céladományokból és a Hírös Temetkezési Kft. 500.000 Ft támogatásából fel tudtuk újítani a temetőben a ravatalozó tetőszerkezetét, ki tudtuk alakítani a lélekharang toronyszerkezetét és a gyülekezeti tagok adományaiból öntettük az 50 kg-os lélekharangot, az elektromos működtető rendszerét, amely már szeptember óta a keresztény temetések alkalmával hirdeti a feltámadás reményességét. Hálással köszönjük minden támogatónak a jószívű adományát!

Örömmel szolgál, hogy ebben az évben a Magyar Kormány 14.5000.000 Ft pályázati támogatásával és a gyülekezeti tagok 198.000 Ft adományával kiegészítve, felújításra került a templomtető, megszüntetve a lemeztetőn a lyukakat, majd a teljes felület tisztítása után, elkészült az alapozó és fedőfestése is, így gondoskodva a gyönyörű templomunk állagmegóvásáról és a beázások veszélyétől.

Végül további örömeinkről is beszámoltunk a vizitálóknak arról, hogy mindezt a lelkipásztoraink odaadó szolgálata, a presbitérium segítőkészsége, jó együttműködése és a sok közös imádság tette lehetővé. Örömmel adtunk tájékoztatást arról is, hogy lelkipásztoraink nagyon szépen beilleszkedtek Szabadszálláson és gondosan vezetik a gyülekezet közösségét, jó kapcsolatot építettek ki a város intézményeivel, a város lakosságával, a katolikus egyházzal és a civil szervezetekkel. SDG.

Holczmann Mihály főgondnok



Bognár Karolina 1. osztályos tanuló alkotása

Kárász Izabella: Jászol mellett

*Jézusom,
kis szívem karácsony ünnepén
oly boldog, betölti szeretet, hit, remény.*

*Jászolod mellé most leborul a szívem,
megkérlek, szüless meg a kicsi szívben.*

*Kint tombolhat vihar és hullhat le a hó,
szívemben a Neved fényt, meleget adó.*

*Szenteltessék meg a neved ez ünnepen,
Karácsony elmúlik,
de Te maradj velem!*

Keresztyén háziasszony keresztyén ünnepe

Házunk tája karácsonykor jaj de rumlis, jaj de hajszolt, lármás, felfordult, békételen. A nagy igyekezetből, hogy egymást meglepjük és megajándékozzuk, előljáróba rendszerint összevissza sértődik az egész család. Nem akarunk a mélyére vágni ennek az ajándékozási láznak, mert mégis karácsonykor ne bántsuk egymást, de abbéli bánatunkat mégis el kell sírjuk, hogy ennyire a pénz hajszolja, keseríti, zavarja a keresztyén családok ünnepét is.

Barátságos, tiszta meleg szoba, tiszta ruha, egy jóízű falat, persze, hogy hozzátartozik az ünnepekhez, és a háziasszonynak nem kicsi gond ma ezt megszerezni az övéi számára, de ez nem minden. Ma, amikor szűk a hely, kevés a pénz, fáradtak az emberek, és csupa nincstelenséggel küszködünk, egy általános és semmi mással nem pótolható hiánya mutatkozik meg a mi otthonainkban, a békesség.

Asszonyainknak való célszerű, használható tanácsokat kell adjon ez a rovat, mindennapi életünk gondjába-bajába. Felvetjük azt a botrányos gondolatot, hogy ott, ahol úgyszincs pénz egymást prezentálni, ajándékozzák meg egymást a családtagok bizalmukkal. Béküljenek ki egymással a haragosok, mégpedig úgy, hogy ki-ki vállalja a saját bűnét és ne hánytorgassa a másikat. Nem kerül egy fillérbe sem és csodálatos meleget áraszt. A megbékült szeretetben mosolyogva fogyasztott puszta kenyér jobb ízű, mint a haragos könnyekkel nyelt torta. Sokan vagyunk ma, akik fogyasztottuk ezt is, azt is és bizonyoságot tehetünk a kenyér mellett.

Sokan vannak ma, akik mennyezetig érő karácsonyfákat siratnak méltatlankodó, dühös könnyekkel. Azoknak üzenjük, hogy gondoljanak arra a sok veszekedésre, csalódásra, sérelemre, ami azt a plafonig érő fát körítette és ne sajnálják. Értsék meg, hogy a fa eltakarta azt, akinek születésnapja a karácsony.

Mint praktikus tanácsot üzenjük azt is, hogy az ünnepi díszelőadások helyett, melyeket a színházak és mozik magas belépődíjakkal rendeznek, menjünk el a templomunkba, amely még nyitva van. Énekeljünk, imádkozzunk együtt és dicsérjük az Istent, amíg engedi.

Otthon pedig legyen csend és béke. Ebben a zakatoló, marakodó világban, ennél ünnepibb hangulatot semmi plafonig érő fa és ajándéktömeg nem teremthet a számunkra.

Azt, hogy ha van mit, takarosán tálaljuk a mi kedveseink elé, tudjuk magunktól is. Hogy ünnepi asztalunknál legyen helye a jövevénynek, hogy látogassuk meg azt, aki elhagyatott, hogy keressük a környezetünk kedvét és ne a magunkét, ezek azok a kicsi – nagy dolgok, melyek elárulják a keresztyén háziasszonyt és háztáját a keresztyén ünnepen.

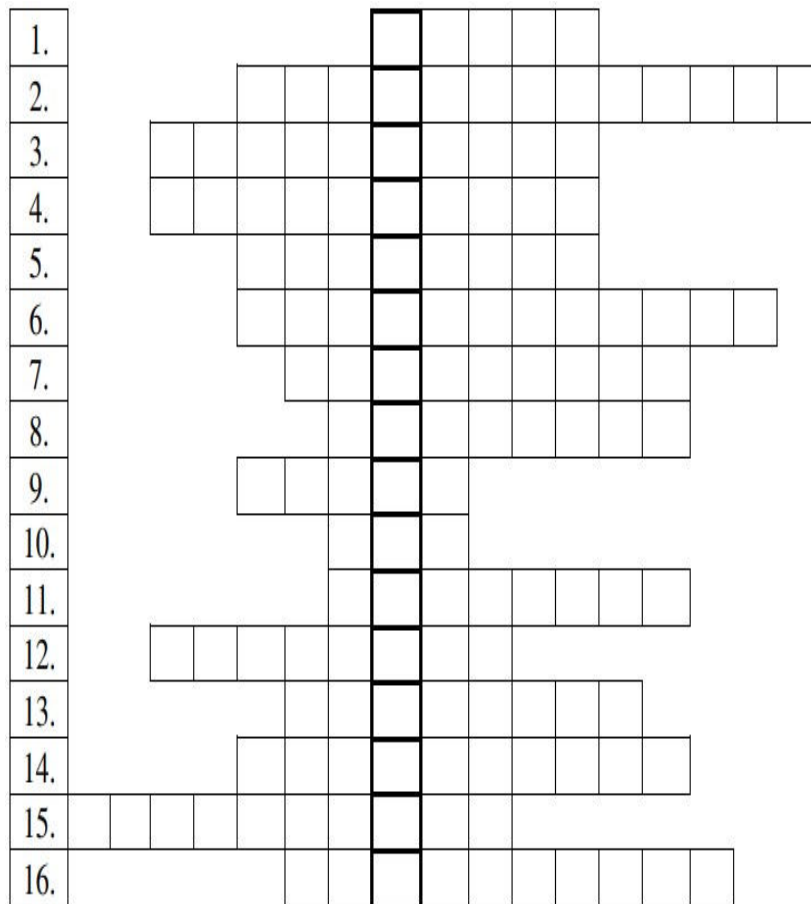


Kanizsai Zsóé 4. osztályos tanuló
„A szeretet ünnepe” c. alkotása

Gyermekoldal

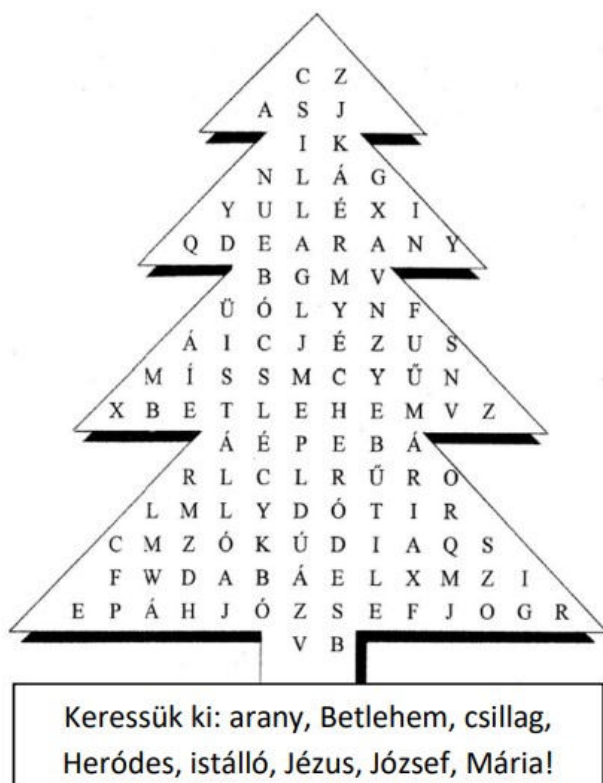
Fejtsd meg a rejtvényt, majd a megjelölt függőleges betűkből megtudhatod, hol van ez az ige megírva a Bibliában: „Az Ige testé lett, közöttünk lakott, és láttuk az ő dicsőségét, mint az Atya egyszülöttjének dicsőségét, telve kegyelemmel és igazsággal” (...1,14).

1. Így hívták József apját, Mária apósát. (Máté 1,16)
2. Miről tesz bizonyosságot az eljövendő Király? (János 1,7)
3. Ki volt Jézus születésekor Szíriában a helytartó? (Lukács 2,2)
4. Hol beszélt Zakariás az angyallal? (Lukács 1,21)
5. Keresztelő János édesanyja. (Lukács 1,13)
6. Hány év alatti gyermekeket öletetett meg Heródes? (Máté 2,16)
7. Ezt mondta Máriának az angyal: „....., kegyelembe fogadott, az Úr veled van!” (Lukács 1,28)
8. Mária megdöbbsent ezekre a szavakra, de az angyal ezt mondta neki: „Ne félj Mária, mert kegyelmet az Istennél!” (Lukács 1,30)
9. A bölcsék egyik ajándéka volt. (Máté 2,11)
10. Kezdetben volt az Ige, és az Ige Istennél volt, és az ... Isten volt. (János 1,1)
11. Az angyalok így dicsérték az Istent: „Dicsőség a magasságban Istennek, és a földön ..., és az emberekhez jóakarát.” (Lukács 2,14)
12. Miután bepólyálta Mária a kisgyermeket, hová fektette? (Lukács 2,7)
13. Jézus másik neve volt. (Máté 1,16)
14. Ebbe a városba érkeztek meg a bölcsék. (Máté 2,1)
15. Melyik városba ment József jegyesével, Máriával, hogy összeírják? (Lukács 2,4)
16. „Az Ige testé lett, közöttünk lakott, és láttuk az ő dicsőségét, mint az Atya egyszülöttjének dicsőségét, telve kegyelemmel és”. (János 1,14)



Kedves gyerekek, a második képről 10 apró részlet hiányzik.
Keressétek meg őket! Vajon kiket ábrázol a kép? Színezzétek is ki!





Tóthárpád Ferenc: Ugye, hallod szavam?

*Karácsony van! Kisjézusom,
ugye, hallod szavam?
Segíts nekem, hogy még jobban
ismerhessem magam!*

*Segíts, hogy a testvéremnek
jó testvére legyek,
szeretetem tőled kapjam,
és hogy szeressenek!*

*Segíts, hogy a szüleimnek
jó gyermeke legyek,
Megérthessem a világot
és az embereket!*

*Karácsony van, Kisjézusom!
Téged ünnepelek.
Hit, a béke s a szeretet
legyen mindig velünk!*

„Karácsonyi csoda” rajzpályázat

A Szabadszállási Református Egyházközség, „Karácsonyi csoda” címmel rajzpályázatot hirdetett gyermekek számára. A pályázatra összesen 63 db rajz érkezett, melyek közül a zsűri tagjai megpróbálták kiválasztani a legkülönlegesebb, legkifejezőbb, legszebb munkákat. Nagyon örülünk, hogy a gyerekek közül ilyen sokan elevenítették fel emlékeiket, élményeiket, érzéseiket a karácsony csodájával kapcsolatban és kedves rajzukkal, festményükkel elének is varázsolták mindezt.

A díjazottak és minden résztvevő pályázó advent első vasárnapján a templomban vehette át munkájáért az emléklapot és az ajándékokat. Szeretettel megköszönjük minden alkotó kisgyerek odaadó munkáját!

Helyezések korcsoportok szerint:

Óvoda:

1.helyezés: Pálincás Gyula és Szombati Manna

1.osztály:

1. helyezés: Bognár Karolina és Horváth-Nagy Katinka
Különdíj: Frittman Lora

2.osztály:

1. helyezés: Nagy Nóra
Különdíj: Berta Fanni

3.osztály:

1. helyezés: Süveges Olívia és Bajusz Bella
Különdíj: Pásztor Kata és Asztalos Nikol

4.osztály:

1. helyezés: Kanizsai Zoé
Különdíj: Sipos Gergő

Felső tagozat:

1. helyezés: Pálincás Katinka (7. o.) és Győrfi Dorka (7. o.)
Különdíj: Süveges Emma (6. o.) és Zöldi Eszter Nóra (7. o.)



Szücsné Kovács Zita hitoktató

Ünnepi istentiszteletek rendje

2022. december 18. Advent IV.	9.30	Templom	Zenés istentisztelet
2022. december 24. Szombat	9.30	Templom	Angyalvő it.
2022. december 25. Karácsony I.	9.30	Templom	Ünnepi úrvacsorás it.
	14.00	Balázspusztá	Ünnepi úrvacsorás it.
2022. december 26. Karácsony II.	9.30	Templom	Ünnepzáró úrvacs. it.
2022. december 31. Óév	15.00	Templom	Óévi istentisztelet
	23.30	Templom előtt	Óévbúcsúztató éneklés
2023. január 1. Újév	9.30	Templom	Újévi istentisztelet

„Karácsony ünnepében, karácsony ünnepében örvendezünk szívünkben,
Mert Isten ő szent Fiát, mert Isten ő szent Fiát adta meg nekünk testben.”
(Ref. Énekeskönyv 422. dicsérete)

Köszönet az adományokért

Az egyházközségünk számára befizetett adományokat, egyházfenntartói járulékokat szeretettel és hálás szívvel köszönjük.

Amennyiben idén még nem tette meg, az éves egyházfenntartói járulékot befizetheti személyesen a Lelkészi Hivatalban, vagy átutalhatja a Szabadszállási Református Egyházközség OTP Banknál vezetett **11732356-20020062** számú bankszámlaszámára.

„...a jókedvű adakozót szereti az Isten.” (2Kor 9,7)

Anyakönyvi hírek

2022. október 15-től lapzártánkig, 2022. december 11-ig:

A keresztség sákramentumában részesült:

2022. október 30-án **Nagy Martin**

– Nagy Attila és Nagyné Bognár Andrea gyermeke.

2022. november 27-én **Ficsor Máté**

– Ficsor Máté és Ficsorné Pap Viktória gyermeke.

2022. december 4-én **Megyei Attila**

– Megyei Lajos és Szaporán Julianna felnőtt gyermeke, valamint ifj. **Megyei Attila**

– Megyei Attila és Finta Kitti gyermeke.

Házasságára Isten áldását kérte:

2022. december 4-én **Megyei Attila és Finta Kitti.**

A boldog feltámadás reménysége alatt vettünk végső búcsút:

2022. október 27-én **Hatos Sándorné Szegedi Katalin** (84),

2022. október 28-án **Nosza Lajos** (79),

2022. november 4-én **Tóth János** (91),

2022. november 14-én **Szabó Antalné Zakariás Etelka** (74),

2022. november 18-án **Nagy Sándor** (64),

2022. december 1-jén **Szabó Ferencné Kurdi Mária** (92)

testvérünktől.

„Örüljete az örülőkkel és sírjatok a sírókkal.”
(Róm 12,15)

Üzenet

A Szabadszállási Református
Egyházközség közös kiadványa
belső használatra

Felelős szerkesztő:

**Pálkásné Balogi Beáta,
Pálkás Gyula.**

6080 Szabadszállás,

Kálvin tér 13.

Tel.: 06-30/010-8213

E-mail:

szabadszallas@reformatus.hu

Weboldal:

www.szabadszallasireformatus.hu

A Szabadszállási Református

Egyházközség

bankszámlaszáma:

11732356-20020062

Munkatársunk volt:

Deliné Gurmai Zsuzsanna,

Farkas Katalin,

Holczmann Mihály,

Holczmann Mihályné,

Janovicsné Paál Ilona,

Dr. Kenyeres Tibor

(Kerekegyháza),

Pálkás Emma,

Nt. Pethő Dénes (Izsák),

Süveges-Holczmann Andrea,

Szűcsné Kovács Zita.

A kiadvány ingyenes,
kiadásának költségeire
adományokat elfogadunk.

A szám megjelenésének
sokszorosítási költségeit
17 testvérünk támogatta név
nélkül összesen 70.500 forinttal
Isten dicsőségére.

Az adományokat
Isten áldásának
kérésével köszönjük!

Megjelenik 500 példányban.
Sokszorosítva a Mátyus Bt.
dabasi nyomdaüzemében.

A következő szám várható
megjelenési ideje:

2023 húsvétja.

Áldás, békesség!